

5/85

DATATILSYNET

Årsmelding 1984

COMPLEX

DATATILSYNET

UNIVERSITETSFORLAGET

CompLex nr. 5/85

Datatilsynet

ÅRSMELDING 1984

Universitetsforlaget AS
Oslo

© Universitetsforlaget AS 1985
ISBN 82-00-07653-9

Printed in Norway
by GCS A/S, Oslo

DATATILSYNETS ARSMELDING 1984

1	INNLEDNING	s.	1
2	DATATILSYNETS VIRKSOMHET 1984	s.	2
2.1	Prioritering	s.	2
2.2	Saker og saksbehandling	s.	3
2.2.1	Nekting av konsesjon	s.	3
2.2.2	Konsesjoner	s.	4
2.2.3	Innsynsrett	s.	7
2.2.4	Klager og andre henvendelser fra publikum	s.	9
2.3	Høringsuttalelser	s.	10
2.4	Informasjon og foredragsvirksomhet	s.	13
2.4.1	Kontakt med massemedia	s.	13
2.4.2	Foredrags- og kursvirksomhet	s.	14
2.4.3	Brosjyrer	s.	14
2.4.4	Film	s.	14
2.5	Administrasjon	s.	15
2.5.1	Budsjett/bevilgninger	s.	15
2.5.2	Personale - stillinger	s.	15
2.5.3	Administrative rutiner - anskaffelser	s.	16
2.5.4	EDB-anlegg	s.	16
2.5.5	Konklusjon	s.	16
2.6	Samfunnets sårbarhet	s.	16
2.7	Internasjonalt samarbeid	s.	17
2.7.1	Nordisk samarbeid	s.	18
2.7.2	Samarbeid med datatilsynsmyndigheter ellers i verden	s.	20
2.7.3	OECD-samarbeid	s.	21
2.7.4	Europarådet	s.	22
2.8	Konklusjon	s.	22

3	EN DEL VIKTIGE SAKER I 1984	s. 24
3.1	Skattekontroll og personvern	s. 24
3.1.1	Ligningsloven § 6-13 og "båtagift- saken"	s. 24
3.1.2	Konsesjoner for skatteetaten	s. 24
3.2	Lyd- og billedopptak	s. 26
3.3	Riksarkivaren og Datatilsynet	s. 28
3.3.1	Innledning	s. 28
3.3.2	Rammekonsesjon for arkivverket	s. 29
3.4	Oslo Politikammers register over prostituerte	s. 30
3.5	Politiets registre	s. 31
3.5.1	Innledning	s. 31
3.5.2	Administrative registre	s. 31
3.5.3	Registre med tilknytning til strafferettspleien	s. 32
4	TEKNOLOGISK UTVIKLING	s. 33
4.1	Overvåkning ved ny teknologi	s. 33
4.1.1	Innledning	s. 33
4.1.2	Særlig om overvåking i arbeidslivet	s. 33
4.1.2.1	Adgangskontroll	s. 33
4.1.2.2	Tidskontrollsystemer	s. 34
4.1.2.3	Brukskontroll	s. 34
4.1.2.4	Video- og lydopptak	s. 34
4.1.3	Forholdet til konsesjonsplikt m.v. ..	s. 35
4.2	Helsesystemer	s. 35
4.2.1	Innledning	s. 35
4.2.2	Sentrale systemer	s. 35
4.2.3	Utviklingstendenser	s. 36
4.2.4	Datatilsynets stilling	s. 36
4.2.5	Tilgang til opplysninger fra helse- sektoren	s. 37
4.2.6	Fremtiden og helsesystemene	s. 38
5	ARBEIDSPLANER OG BEMANNING FOR 1985	s. 38
6	ENDRINGER I PERSONREGISTERLOVEN	s. 38

7 VEDLEGG TIL DATATILSYNETS ÅRSMELDING

- 7.1 Lov om personregistre m.m. av 9. juni 1978 nr. 48.
- 7.2 Forskrifter til loven av 21. desember 1979 og 10. mars 1981.
- 7.3 Uttalelse fra det nordiske datasjefsmøte 1984 om pressens databaser.
- 7.4 Rammekonsesjon for lyd- og billedopptak.
- 7.5 Utfyllende regler for Oslo politikammers registre over prostituerte.
- 7.6 Oversikt over foredrag.
- 7.7 Short summary in English.

DATATILSYNETS ARSMELDING 1984

1 INNLEDNING

Lov om personregistre m.m. av 9.6.78 nr.48 ble satt i kraft fra 1.1.80. Dette innebærer at Datatilsynet ved utgangen av 1984 kunne feire sitt første jubileum, ved at virksomheten da hadde pågått i 5 år. Spesielt er det at dette falt sammen med utgangen av året 1984 med alle de assosiasjoner dette gir til George Orwell's bok "1984" og de perspektiver han trakk opp i sin roman fra 1948.

Det er vel alminnelig enighet om at hans spådommer med hensyn til statens kontroll av borgerne ikke har slått til i Norge, selv om de tekniske forutsetninger for en slik kontroll Orwell beskrev er tilstede i større grad i dag enn i 1948. Allikevel kan vi registrere tendenser som peker i retning av et samfunn som beskrevet av Orwell. Det vises her til kapittel 4 om teknologisk utvikling.

Situasjonen i Datatilsynet var ikke vesentlig forskjellig i 1984 i forhold til 1983. Datatilsynets hovedoppgave etter personregisterloven er å behandle konsesjonssøknader for personregistre og virksomheter, og vi er ennå ikke ferdig med behandlingen av registre som var opprettet før loven ble satt i kraft. Datatilsynet har videre i 1984 prøvd å følge den tekniske utviklingen og gi rapporter om dette. Vi har også i år avgitt en rekke hørings svar og deltatt aktivt i rådgivning overfor foretak og institusjoner som skal opprette personregistre. Datatilsynet har også som oppgave å være ombudsmann for den enkelte, og har i den forbindelse tatt opp en rekke enkeltsaker med de berørte registeriere.

Datatilsynet er i personregisterloven også pålagt å føre kontroll med at lover og regler blir fulgt. Vi anser dette som en meget viktig del av virksomheten og har de siste årene prøvd å prioritere denne delen sterkere. Aktiviteten er fulgt opp i 1984.

Det er tidligere framlagt 4 årsmeldinger, og disse er forelagt Stortinget i stortingsmelding nr. 42 og 103 (1981/82), Stortingsmelding nr. 14 (1983/84) og Stortingsmelding nr. 31 (1984/85). Årsmeldingen for 1983 ble behandlet i Stortinget i januar 1985.

Datatilsynet hadde i 1984 ni fast ansatte, men ved vikar- og ekstrasjelpemidler ble det med samtykke fra Justisdepartementet ansatt en ekstrasjelp for hele året.

Datatilsynet fikk ved budsjettbehandlingen ingen nye stillinger, og det innebærer at arbeidssituasjonen fremdeles er prekær. Det vises for øvrig til pkt. 2.5.2.

Det er ikke foretatt endringer i personregisterloven eller forskriftene i 1984. Imidlertid ble det våren 1985 nedsatt en arbeidsgruppe der Datatilsynet er representert, til å lage prinsippnotat om endringer i personregisterloven. Departementets foreløpige planer er å utarbeide en proposisjon som skal sendes på høring før den legges fram til endelig behandling i Stortinget våren 1986. Forskrifter om sikring av anlegg til drift av personregistre er ennå ikke utarbeidet av Justisdepartementet. Det er imidlertid i regi av Institutt for rettsinformatikk nedsatt en prosjektgruppe som skal arbeide med sikkerhets-spørsmål. Planen er at dette arbeidet skal munne ut i et forslag til sikringsforskrifter som departementet kan ha nytte av i sitt videre arbeid. Datatilsynet er representert i denne arbeidsgruppen, og såvel Justisdepartementet som Datatilsynet er representert i styringsgruppen.

2 DATATILSYNETS VIRKSOMHET 1984

2.1 Prioritering.

Som nevnt ovenfor medfører den vanskelige personalsituasjonen at Datatilsynet ikke rekker å utføre de oppgaver som er pålagt i loven. Dette har i hele Datatilsynets levetid medført en meget streng prioritering av arbeidsoppgavene.

Datatilsynet har derfor prioritert arbeidet med søknader om opprettelse av nye registre og endringer i gamle registre. Dette er konsesjoner som må foreligge før registreier kan opprette et nytt register eller sette i verk en endring, og for ikke å bli en flaskehals, har Datatilsynet funnet det naturlig å prioritere slike søknader.

Datatilsynet får en økende strøm av henvendelser fra publikum. Også denne type henvendelser mener Datatilsynet bør ha krav på et raskt svar, og en har derfor prioritert disse.

Vår erfaring er at kjennskapet til personregisterloven og

regelverket om bruk av personopplysninger fremdeles er for dårlig. Det ble derfor for 1984 bevilget betraktelig mer penger til opplysningsvirksomhet. Behovet for informasjon er stort, og vi har prøvd å trappe opp arbeidet med informasjon ytterligere.

Datatilsynet anser kontrollvirksomheten som en særlig viktig del av sin virksomhet. De første tre årene av Datatilsynets virksomhet var det ikke mulig å prioritere denne virksomheten på grunn av det store antall med konsesjonssøknader.

Etter hvert som størstedelen av disse søknadene er blitt ferdigbehandlet, har det vært mulig å styrke kontrollvirksomheten noe. De første årene ble kontroller bare foretatt der vi hadde mistanke om at regelverket var overtrådt. De siste to årene har det imidlertid vært mulig også å gå noe mer offensivt ut og foreta stikkprøvekontroller. Det har skjedd på den måten at man har valgt seg et område og plukket ut fire - fem steder som to representanter fra Datatilsynet så har besøkt.

Datatilsynet foretok i 1984 15 - 20 kontroller. Disse kontrollene avslørte at kjennskapet til personregisterloven og forskriftene kan være nokså mangelfullt, og noe av gevinsten ved slike kontroller er at vi får informert grundig om regelverket. I visse tilfeller avslørte kontrollen også elementære brudd på sikkerhetsrutinene. Som eksempler kan nevnes et sted der passordet for å komme inn på systemet var klebet opp på terminalen, eller at hovedinngangen til datarommet var sikret med solid og forsvarlig lås, mens bakdøren var høyst mangelfullt sikret. Datatilsynet ønsker å trappe opp kontrollvirksomheten, og denne er etterhvert blitt mer inngående fordi vår EDB-rådgiver nå deltar aktivt i kontrollene.

Spesielt kan nevnes at Datatilsynet i 1984 satte igang omfattende kontroller av flere av de største kreditopplysningsforetakene. Disse er ennå ikke avsluttet.

2.2 Saker og saksbehandling.

2.2.1 Nexting av konsesjon.

Datatilsynet har i 1984 ikke nektet konsesjon til noe register fordi opprettelse av registeret ville være en for sterk trussel mot personvernet. Dette betyr imidlertid ikke at alle søknader går igjennom slik det blir søkt om. I mange tilfelle setter Datatilsynet forbud mot registrering av visse typer opplysninger. Ofte gis det også særlige regler om rutine rundt registrering, f.eks. at opplysninger skal innhentes på en spesiell måte, eller at opplysninger skal anonymiseres eller slettes etter en viss tid.

Når det gjelder opplysningstyper som ikke tillates

registrert, dreier det seg særlig om fødselsnummer. Et stort antall video-forhandlere har regelmessig registrert leietakers fødselsnummer på EDB. Dette er ikke tillatt etter forskriftene for kunderegistre, og Datatilsynet har konsekvent avslått søknader om å få registrere fødselsnummer.

Også når det gjelder forskning, har Datatilsynet fastsatt spesielle regler. Det kan nevnes at ved innhenting av opplysninger direkte fra barn, er det blitt krevet at spørreskjema forelegges foreldrene til godkjenning og at godkjenning fra foreldrene innhentes skriftlig før opplysninger innhentes fra barna. Likeledes har en i flere tilfelle gjort vedtak om at opplysningstyper skal gjøres mindre finmasket. Som eksempel kan nevnes at det ikke gis tillatelse til å innhente opplysning om yrke, men istedet om kategori arbeid.

Generelt kan sies at selv om ingen registre blir nektet konsesjon, er de endringer Datatilsynet gjør i informasjoninnhold og rutiner rundt et register, ofte en forutsetning for at konsesjon skal bli gitt. Ofte er dette tilfelle i forbindelse med forskningsprosjekter, der sletting blir påbudt så snart undersøkelsen er ferdiggjort og rapport skrevet.

2.2.2 Konsesjoner.

Datatilsynet har i 1984 arbeidet med tyngre offentlige sektorer som politiet, skattevesenet og Rikstrygdeverket. Dette har medført at et forholdsvis større antall konsesjoner er gitt i 1984 enn i 1983. Mesteparten av disse konsesjonene er felleskonsesjoner som gjelder for et stort antall ensartede registre som det finnes mange av, f.eks. Rikstrygdeverkets registre. Her er det gitt en konsesjon til hvert trygdekontor, men disse konsesjonene dekker til sammen ca. 10 000 enkeltregistre.

Nedenfor følger en tabell med oversikt over behandlede konsesjoner i 1984 fordelt etter type konsesjon og måned.

Konsesjon for	Måned	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Sum
Personregister, stat/komm.	8	5	21	7	9	13	10	14	3	13	14	7	124	
Personregister, privat	8	4	10	5	12	13	12	11	1	14	5	5	100	
Kredittoppl., stat/kommune	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kredittoppl., privat	-	-	1	-	-	3	-	1	2	1	-	-	8	
Databehandl., stat/kommune	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Databehandl., privat	-	-	2	2	-	1	-	2	-	2	1	1	11	
Adressering/distr.stat/komm.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Adressering/distr., privat	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	
Opinion/markedsu. stat/komm.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Opinion/markedsu., privat	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	
Overf. utland, stat/kommune	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	3	
Overf. utland, privat	2	-	3	2	1	2	1	2	2	1	-	-	16	
Sum mnd./konsesjoner		19	10	37	16	22	32	23	31	8	33	22	13	266
Typekonsesjoner, registre:														
RTV (dekker ca. 10.000 registre)					454									
Politi-etaten					721									
Skatteetaten (ca. 7 000 registre)				927										
										Til sammen				2102
Totalt antall konsesjoner i 1984														2368

Antall søknader om konsesjon for registre og virksomheter økte med 134 fra 305 i 1983 til 439 i 1984. Dette innebærer en økning på ca. 44% uten tilsvarende økning i saksbehandlingskapasiteten. Tallene for 1984 fordeler seg som følger:

Sakstype:	antall søknader:
Konsesjon registre	376
Konsesjon kredittopplysning	21
Konsesjon databehandling	15
Konsesjon adressering/distribusjon ..	2
Konsesjon marked/opinion	6
Konsesjon overføring utlandet	19
Totalt	439

Sakstilgangen generelt økte også i 1984, idet det i 1983 var ca. 1700 inngående brev, mens det tilsvarende tall for 1984 var 2224 dokumenter. Når det gjelder utgående brev, er tallene for 1983 ca. 1200 og for 1984 1295 dokumenter. Dette innebærer en økning i inngående post på ca. 30% og utgående post på ca. 8%.

Datatilsynet har også i 1984 gitt en del såkalte typekonsesjoner. Dette er konsesjoner som bygger på at sentrale institusjoner på vegne av underliggende organer som fører samme type registre, sender inn en felles søknad. Det sikrer at regelverket blir ensartet for like

registre. Det ville lett bli en uholdbar situasjon dersom f.eks. to politikammere skulle ha forskjellige regler for samme type registre. Dessuten sparer det både søkerne og Datatilsynet for arbeid. Det er lettere å behandle en søknad enn å behandle f.eks. hvert trygdekontor individuelt.

Datatilsynet har i hele 1984 arbeidet med typekonsesjonene for politietatens forvaltningsregistre. Etatens registre med tilknytning til straffesaksbehandling og politietterforskning er opprettet i medhold av strafferegistreringslovens § 3, og dermed ikke konsesjonspliktige, se personregisterlovens § 41. Det er til nå gitt konsesjon for 5 typer registre : Passregisteret, Fremmedregisteret, Våpenregisteret, Førerkortregisteret og register over personer anholdt for beruselse. Disse fem konsesjonene dekker ca. 720 registre på de forskjellige politikamre og læssmannskontorer. Enkelte av disse konsesjonene er blitt til på bakgrunn av en omfattende høringsrunde, og det er lagt ned mye arbeid for å få til en rimelig avveining mellom personvern hensynet og politiets behov. Når det gjelder registre over personer anholdt for beruselse, er det der satt en regel om at opplysningene skal slettes etter to måneder. Denne konsesjonen er imidlertid klaget inn for Kongen i Statsråd, og endelig vedtak der er ennå ikke fattet. Forøvrig vises til pkt. 3.6. der politiets registre er nærmere beskrevet.

Det er også gitt konsesjoner for trygdeetatens manuelle registre. Hvert trygdekontor kan ha opptil 50 forskjellige typer av personregistre, og på den bakgrunn fant man at det var mest praktisk å gi en konsesjon for all bruk av personregistre innen et trygdekontor. På denne måten sparte man Datatilsynet for betydelig arbeid, samtidig som man lagde et system som er oversiktlig og håndterbart for trygdekontorene. Det er viktig å merke seg at denne konsesjonen bare gjelder trygdekontorenes manuelle registre. De EDB-baserte registrene er ennå ikke ferdigbehandlet. Konsesjonen omfatter ca. 10 000 enkeltregistre. Som eksempel på registertyper som blir ført på et trygdekontor, kan nevnes register over meldinger fra institusjoner om inn- og utleggelse av sykehus, register over stønadskort ved fysikalsk behandling og register over yrkesskadeerstatningssaker.

Datatilsynet har i 1984 også ferdigbehandlet skatteetatens registre. Det er der gitt 3 typekonsesjoner som gjelder kommunekasserer, ligningskontor og fylkesskattkontorene. Så lenge kontoret holder seg innenfor den ramme som er trukket opp i konsesjonen, kan det i prinsippet opprette de personregister det måtte være behov for. En forskjell fra trygdekontorenes konsesjon er at skatteetatens konsesjoner også gjelder EDB-førte registre. Det er i alt gitt 928 konsesjoner som dekker ca. 7 000 registre. For øvrig vises til pkt. 3.1 der skatteetatens registre er omtalt nærmere.

Det er også gitt en del typegodkjennelser for datasystemer spesielt beregnet på leger og tannleger. Systemet er der slik at Datatilsynet typegodkjenner systemet på leverandørens hånd, og den enkelte lege eller tannlege trenger da bare å meddele Datatilsynet at vedkommende skal ta i bruk et bestemt system. Datatilsynet vil da sende den konsesjon som er utarbeidet for systemet. Slike ordninger har vi også for andre typer av registre, og disse ordningene synes å fungere bra. De sparer søker og Datatilsynet for arbeid.

2.2.3 Innsynsrett.

Datatilsynet har fremdeles inntrykk av at innsynsretten er lite brukt, selv om en forsåvidt kan registrere en økende tendens. Bakgrunnen for denne tendens kan være at kjennskapet til reglene blir bedre. Grunnen til dette er at mediene til tider har innslag om innsynsretten og at Datatilsynets egen brosjyre om innsynsretten har begynt å nå ut til folk. Denne brosjyren er trykket i 40 000 eksemplarer, og våren 1985 er ca. 30 000 av disse gått ut.

I den siste tiden har vi merket at spørsmål om innsynsrett i medisinske registre har kommet mer i fokus. Dette har antakeligvis sammenheng med økt omtale av erstatningssaker overfor sykehus. Innsynsretten i medisinske journaler er imidlertid ikke regulert i personregisterloven, men i legelovens § 46 med forskrifter.

Legelovens § 46 fastslår at en pasient har rett til å gjøre seg kjent med sin journal med bilag. Dette gjelder dersom det ikke på grunn av hensyn til egen helse eller forhold til personer som står vedkommende nær, er utilrådelig at en får kjennskap til opplysningene. Dersom det siste er tilfelle, kan pasienten kreve at opplysningene gjøres kjent for en representant. Dersom en pasient blir nektet innsyn, kan vedkommende klage til Sosialdepartementet. Dette skal pasienten gjøres oppmerksom på.

Forskriftene til legeloven § 7 og 8 har supplerende regler. Der heter det at en pasient som mener at journalen inneholder feilaktige eller ufullstendige opplysninger, skal ha rett til å få disse korrigeret. Dersom legen avslår å gjøre dette, kan pasienten klage til fylkeslegen. Dette skal pasienten gjøres oppmerksom på. Fylkeslegen avgjør derpå spørsmålet etter å ha innhentet uttalelse fra Datatilsynet. Rettelser i journaler skal ikke foretas ved sletting, men ved ny og datert journalføring. Datatilsynet har den siste tiden hatt en del henvendelser der enkeltpersoner har bedt Datatilsynet om å få hjelp til innsyn, da helseinstitusjonen ikke har villet etterkomme krav om innsyn. Det virker som om regelen i legelovens § 46 ikke er tilstrekkelig kjent blant helsepersonell. Vi har også endel tilfelle der pasienten blir bedt om å bestille time for at lege kan gå igjennom journalen sammen med

pasienten. Forskriftene til personregisterloven om måten innsynsretten skal skje på, gjelder imidlertid så langt de passer, og Datatilsynet mener derfor at pasienten har krav på en utskrift av journalen.

Det er grunn til å nevne en konkret klagesak vedørende innsynsrett som Datatilsynet behandlet i 1984. Det gjaldt innsynsrett i registrene hos et forsikringsselskap. Forholdet var at en person hadde bedt om og til slutt fått innsyn i selskapets EDB-registre. Vedkommende hadde ikke fått innsynsrett i manuelt register under henvisning til at innsynsretten ikke gjelder for manuelle registre på privat sektor. Det var imidlertid en "peker" i det EDB-baserte registeret til det manuelle sårarkivet. Det ble derfor et spørsmål om hvilket omfang innsynsretten har, og om en registreier skal kunne "gjemme bort" deler av informasjonen i manuelle registre under henvisning til at innsynsretten ikke gjelder. Datatilsynets styre foretok da en vurdering av personregisterlovens § 7 som omhandler innsynsretten, og kom til at en registrert ikke har innsyn i den manuelle delen av et register som blir ført på privat sektor selv om det er en klar sammenheng mellom EDB-delen av registeret og den manuelle delen. Dette følger helt klart av personregisterlovens forarbeider. Styret uttalte også at det måtte være adgang til å gi regler om utvidet innsyn i konsesjoner for de enkelte registre i medhold av personregisterlovens § 11 ved fastsettelse av vilkår i den enkelte konsesjon. Det ble imidlertid understreket at dette var en mulighet som bare kunne brukes unntaksvis. I den konkrete saken var det på det tidspunkt ikke grunnlag for å ta stilling til vilkår om utvidet innsynsrett for den manuelle delen av registeret. Personregisterloven er for tiden under revisjon, og det kan være grunn til å stille spørsmål om ikke innsynsretten bør bli utvidet til å gjelde også manuelle registre på privat sektor.

I sammenheng med den ovennevnte saken, kan det være grunn til å nevne at Datatilsynet også har fått reaksjoner på at man bare kan få innsyn i EDB-registre i bankene. Ofte ligger de fleste og mest sensitive opplysninger lagret i manuelle registre som man ikke har adgang til.

Innledningsvis er nevnt at kjennskapet til innsynsretten synes å være lite utbredt blant publikum. Det er imidlertid Datatilsynets erfaring at innsynsretten også er lite kjent blant registerførerne. Datatilsynet merker dette ved en økende tilgang på saker der den registrerte er blitt nektet innsyn. Datatilsynet vil derfor legge vekt på også å informere registreierne om hvilke plikter de har i medhold av personregisterloven, forskriftene og en eventuell konsesjon. Det skal ikke være nødvendig å måtte be om Datatilsynets assistanse for å få innsyn.

Det er ikke fattet vedtak om unntak fra innsynsretten i 1984.

2.2.4 Klager og andre henvendelser fra publikum.

Datatilsynet har også i 1984 mottatt en rekke henvendelser fra publikum. Det dreier seg om generelle spørsmål om personvern og personregisterloven, spørsmål om gitte konsesjoner, og klager over bruk og registrering av personopplysninger. Vi har også registrert en økning i antall telefonhenvendelser, selv om det ikke er ført noen statistikk over disse.

Økningen i antall henvendelser kommer etter all sannsynlighet av at kjennskapet til personregisterloven og det Datatilsynet kan utrette har øket. Særlig opplever vi en økning i forbindelse med omtale i media, det være seg pressen eller etermedia.

Når det gjelder typer av henvendelser, er dette ikke særlig forskjellig fra tidligere år. Det dreier seg hovedsakelig om spørsmål vedrørende adresseringsvirksomhet, kredittopplysningsvirksomhet, registrering i sosial- og helsesektoren og spørsmål om sletting fra registre. Den type henvendelser er det redegjort for i årsmeldingen for 1983, og det vises til det som er skrevet der.

Det er imidlertid grunn til å nevne at vi har registrert en økende interesse for fødselsnummeret. Spørsmålene dreier seg om alle sider ved fødselsnummeret, som hva det er og hvordan det er oppbygd, hvem som kan kreve å få utlevert fødselsnummeret og hvem som har rett til å registrere det. Særlig er det spørsmål om det er adgang til å bruke fødselsnummer utenpå åpne postsendinger. Datatilsynet har her tatt det standpunkt at det ikke skal forekomme, men det synes likevel en del mot dette. Et annet forhold Datatilsynet har arbeidet med, er at videoforretninger registrerer fødselsnummer ved utleie av film. Dette har vi hatt en del reaksjoner på, og Datatilsynets standpunkt er at det ikke er behov for å registrere fødselsnummer verken i EDB-baserte eller manuelle registre.

Når det gjelder kredittopplysning, er regelen i personregisterlovens § 20, annet ledd slik at den omspurte ikke kan kreve å få vite hvem som har bestilt kredittopplysningen. Dette er det en del omspurte som reagerer på, men regelen er helt klar på dette punktet. Utredningen om endringer i personregisterloven foreslår imidlertid en endring i dette, idet det der foreslås at omspurte både skal ha krav på å vite hvem som har bestilt opplysningene og hvem kredittopplysningsforetaket har mottatt opplysninger fra.

Datatilsynet har tidligere gitt typekonsesjoner for skoleverket og pedagogisk-psykologisk tjeneste. En god del av enkelthenvendelsene gjelder forståelsen av disse konsesjonene, og generelt har disse vært de konsesjoner vi har hatt mest etterarbeid med.

Datatilsynet merker også at databehandling er på vei inn i skolene, idet vi har hatt et økende antall henvendelser om materiale og opplysninger fra skoleelever som skal lage særoppgaver om personvern. Datatilsynet prøver å svare utfyllende på slike henvendelser, og tidligere årsmeldinger blir brukt aktivt i dette arbeidet. Generelt er det positivt at også skoleverket blir oppmerksom på personvern og Datatilsynets eksistens.

Som konklusjon kan sies at Datatilsynet mottar et økende antall enkeltsaker som ofte medfører mye arbeid og korrespondanse, og at en relativt stor del av Datatilsynets tid går med til dette.

2.3 Høringsuttalelser.

Datatilsynet har også i 1984 avgitt en rekke høringsuttalelser. Det virker som om andre organer nå har blitt oppmerksom på at deres virksomhet også angår Datatilsynet og av den grunn oftere sender utredninger på høring til oss. Vi mottar utredninger til høring både direkte og som oversendelse fra Justisdepartementet. Tidligere måtte vi ofte selv gå ut og be om at utredninger m.v. ble oversendt oss til høring. Nedenfor er referert noen av de viktigste høringsuttalelsene avgitt i 1984.

Det foreligger planer om å opprette en Verdipapirsentral i Norge. Bakgrunnen er en utredning fra en arbeidsgruppe nedsatt av bankvesenet med et forslag om en lov om verdipapirsentral. Formålet med denne sentralen er å få i stand en sentral registrering av aksjer og andre verdipapirer. Bakgrunnen er den store økningen både i omsetning og nyemisjon av slike papirer som har funnet sted de siste årene. Markedet er nå så stort at det er vanskelig å håndtere for meglerapparatet. Dessuten vil en slik sentral muliggjøre individuell aksjesparing med skattefradrag. Det er et ønske fra Finansdepartementet at en slik ordning kommer i stand.

Datatilsynet har ingen vesentlige innvendinger mot opprettelsen av en slik sentral, idet det ikke vil skje noen forandring i den nåværende informasjonsflyten vedrørende verdipapirer og deres eiere. Vi er for øvrig av den oppfatning at registeransvaret og ansvaret for å søke om konsesjon bør ligge i Verdipapirsentralen selv om den databasen som dannes består av flere forskjellige typer registre med forskjellige "eiere", og at Verdipapirsentralen antakelig vil trenge konsesjon som databehandlingsforetak. Datatilsynet understreker også sterkt viktigheten av gode sikkerhetstiltak, idet flere av brukerne skal ha terminaltilknytning til databasen. Datatilsynets høringsuttalelse er senere fulgt opp gjennom møter og kontakt mellom Datatilsynet og Verdipapirsentralen.

En av de viktigste høringssaker Datatilsynet behandlet i 1984, var spørsmålet om politiets adgang til å foreta hemmelig avlytting. Høringsrunden bygde på en utredning fra Justisdepartementet der det var foretatt en drøftelse av problemene rundt romavlytting, og med forslag til en midlertidig lov om hemmelig avlytting i narkotikasaker. Datatilsynet gikk sterkt i mot at politiet skulle få adgang til å foreta slik avlytting.

Datatilsynet slo i sin høringsuttalelse fast at spørsmålet om adgang til slik avlytting berører vitale personverninteresser. En effektivisering av politiets etterforskningsmetoder vil ofte komme i konflikt med hensynene til den personlige integritet. Datatilsynet mente på den annen side at det ikke var noen uenighet om at narkotikaområdet måtte bekjempes.

I utredningen var det antydning at det ikke var noen prinsipiell forskjell mellom telefonavlytting og romavlytting. Datatilsynet var ikke enig i en slik vurdering, og mente at det for den avlyttede ville være forskjell på om hans telefonsamtaler ble avlyttet eller lytteutstyr ble plassert slik at en kunne bli avlyttet hvor som helst. Romavlytting vil berøre et langt større antall tilfeldige tredjepersoner og føre til økt tilfang av informasjon. I tillegg vil man ved romavlytting i noen tilfelle måtte skaffe seg adgang til det sted man vil overvåke uten at eier vet det. Dette vil igjen ofte avstedkomme handlinger som normalt er belagt med straff, f.eks. kan det være nødvendig å begå innbrudd for å få installert lytterutstyr.

Det ble også pekt på at man gjennom telefonavlytting bare fanger opp meddelelser i korte tidsrom, mens man gjennom romavlytting fanger opp det totale lydbilde gjennom lengre perioder. En slik totalregistrering medfører at farene for uøyaktigheter blir større, og man vil i slike sammenhenger ikke få med de nyanser som ofte ligger i en uformell konversasjon.

Et spesielt problem det ble pekt på, var at man ved romavlytting vil få tilfeldig informasjon, såkalt overskuddsinformasjon, ikke bare fra den avlyttede person, men også fra tilfeldige tredjepersoner som befinner seg i det avlyttede rom. Et vesentlig personvernsspørsmål blir da hvordan man skal verne slik informasjon mot uhjemlet bruk. Man sto da bl.a. overfor et makuleringsproblem. Det dreier seg jo her om romavlytting i narkotikasaker, og det er tvilsomt om det er mulig å holde opplysninger relevante i den forbindelse ut fra opplysninger om andre typer lovbrudd. Selv om man ikke kan bruke slik overskuddsinformasjon som bevis i en straffesak, vil det ikke kunne hindre politiet i å snu etterforskning i den retning overskuddsinformasjonen peker.

Datatilsynet konkluderte med at i denne saken synes ønsket om effektivitet å sette alminnelige rettssikkerhets-

garantier til side. Det ble også uttrykt frykt for at denne glidningen mot sterkere overvåkning ikke ender med anvendelse på dette begrensede felt, men senere utvides til andre områder man anser alvorlige. Datatilsynet mente at ulempene ved gjennomføringen av romavlyttingen klart overstiger fordelene, og ville derfor ikke kunne tilrå at politiet gis adgang til å foreta romavlytting i narkotikasaker. Datatilsynet mente at lignende prinsipielle betenkeligheter også gjør seg gjeldende ved romavlytting i saker angående rikets sikkerhet.

Dersom det mot Datatilsynets råd skulle bli gitt adgang til romavlytting i narkotikasaker, var Datatilsynet av den oppfatning at loven måtte gjøres midlertidig. Videre at romavlyttingen alltid skulle basere seg på en rettslig kjennelse, at det skulle oppnevnes en representant for den mistenkte og at opplysninger om allerede begåtte straffbare handlinger måtte bli makulert straks, dette i samsvar med departementets syn. Det måtte også foretas en nærmere definisjon av romavlytting og opprettes et kontrollutvalg.

Datatilsynet avga også høringsuttalelser til NOU 1984:24 - "Vaktelskapenes virksomhet og tjenester m.v." Datatilsynet reiste i høringsvaret tvil om hvor vidt det var nødvendig for vaktelskapene å foreta særlig registrering. Det ble påpekt at erfaringer fra bransjen tydet på at det ikke var nødvendig, og at det er tilstrekkelig at butikkene i en viss tid får oppbevare opplysninger om butiktktyvene. Utredningen la opp til at ved nyansettelser i vaktelskapene skulle politiet foreta en bredere vurdering av søkerne og komme med et ja eller nei til ansettelse. Datatilsynet mente at en ordning med politiattest, som i dag, vil gi stillingssøker en mulighet til å vurdere opplysningenes riktighet. Det er uheldig dersom stillingssøker ikke vet hvilke faktiske opplysninger som politiet har lagt til grunn ved vurderingen. Utvalgets mandat omfattet ikke overvåkning ved hjelp av ny teknologi, som f.eks. videoovervåkning. Dette spørsmålet er derfor ikke drøftet i utredningen, og Datatilsynet vedtok derfor å rette en særskilt henvendelse til Justisdepartementet om dette. I den forbindelse ble det pekt på at man i Sverige har hatt en egen lovgivning om videoovervåkning siden 1977.

Det ble også gitt høringsuttalelse om NOU 1983:8 - "Inkassovirksomhet". Utredningen foreslår at loven bare skal gjelde inndrivning av forfalte pengekrav for andre. Datatilsynet påpekte at egeninkasso omfatter alt fra enkeltmannsforetakets forfølgning av egne krav til inkassoavdelinger i store foretak. Det kunne derfor etter Datatilsynets mening muligens være uheldig at de materielle regler som utkastet foreslår, ikke skal få anvendelse på egeninkasso. Det ble pekt på at den svenske inkassoloven også gjelder egeninkasso. Utredningen foreslår også at inkassovirksomhet skal reserveres personer med advokatbevilgning. Datatilsynet bemerker at en slik regel vil få vesentlige konsekvenser for den

allerede etablerte inkassobrandsjen og brandsjens fremtidige struktur. Vi mente at det var et åpent spørsmål om advokater generelt er bedre skikket enn andre med erfaring fra inkassobrandsjen til å drive slik virksomhet. Det ble imidlertid påpekt at Datatilsynet ikke har særlige forutsetninger for å vurdere dette spørsmålet.

Datatilsynet er kjent med at det fra inkassobrandsjens side har kommet forslag om at eventuelle konsesjons- og funksjoner etter loven bør legges til Datatilsynet, lik den ordningen man har i Sverige. Utredningen drøfter ikke dette spørsmålet, og Datatilsynet pekte derfor bare på at det på det nåværende tidspunkt ikke er tilrådelig å legge nye oppgaver til Tilsynet, idet det for tiden pågår en revisjon av personregisterloven. Dersom det skulle bli aktuelt å legge slike funksjoner til Datatilsynet, påpekte man at dette var et spørsmål som burde bli tatt opp med den arbeidsgruppe som arbeider med revisjon av personregisterloven. Endelig foreslår utredningen at det opprettes et eget inkassoråd, og Datatilsynet uttrykte ønske om å være representert i dette rådet på bakgrunn av den nære forbindelse det er mellom inkassovirksomhet og kredittopplysningsvirksomhet.

2.4 Informasjon og foredragsvirksomhet.

2.4.1 Kontakt med massemedia.

Datatilsynet har også i 1984 hatt bred kontakt med massemedia, både pressen og etermedia. Den bølge av interesse som massemedia viste Datatilsynet etter "Ikke-vold"-saken høsten 1983 har holdt seg. Vi opplever ofte at aviser henvender seg til oss på bakgrunn av hendelser som kan være brudd på personregisterlovgivningen, og enkelte aviser gjennomgår rutinemessig Datatilsynets brevjournal.

Årstallet 1984 ga jo som nevnt mange assosiasjoner til boka "1984", og mange av pressens oppslag vedrørende Datatilsynet dreide seg nettopp om 1984 og den symbolske betydning året har.

Datatilsynet hadde også i 1984 et godt samarbeid med Forbrukerrapporten, som ofte tar opp spørsmål vedrørende personvern og bruk av personopplysninger.

Datatilsynet anser informasjonsvirksomheten som meget viktig og har av den grunn søkt å dyktiggjøre medarbeiderne i informasjonsarbeid. To av de ansatte har derfor vært på kurs vedrørende offentlige organers forhold til massemedia, både for å lære hvordan en selv skal opptre i massemedia og hvordan et organ kan legge opp informasjonsvirksomheten for å få mest mulig ut av de bevilgede midler. Kursene ble arrangert av opplæringsavdelingen i FAD og var meget utbytterike.

2.4.2 Foredrag- og kursvirksomhet.

Etterspørselen etter foredragsholdere fra Datatilsynet er fremdeles like stor som tidligere. Det virker som om kursarrangører etter hvert er blitt oppmerksom på at spørsmål om personvern og bruk av personopplysninger kommer inn i mange forskjellige sammenhenger og at de finner det naturlig å ha med også et foredrag om dette emnet. Oppdragsgiverne varierer fra Rotaryforeninger til profesjonelle kursarrangører, men en vesentlig del av foredragene blir holdt for skolefolk, enten som orientering til lærere som skal bruke dette til sin undervisning eller som orientering om skolekonsesjonen.

Datatilsynets ansatte holdt i 1984 123 foredrag. Det relativt høye antall foredrag legger selvfølgelig beslag på de ansattes tid. Datatilsynet prioriterer imidlertid informasjonsvirksomheten høyt, og sier derfor sjelden nei til anmodninger om å stille foredragsholder. Dette også på bakgrunn av at Justiskomiteen har sett det betenkelige i at informasjonsvirksomheten ikke har vært tilstrekkelig. Liste over avholdte foredrag følger som vedlegg 7.6.

2.4.3 Brosjyrer.

Inntil 1984 hadde Datatilsynet små ressurser til informasjon. Disse midlene ble da brukt til å lage enkle brosjyrer med basis-opplysninger om Datatilsynet. Arbeidet med å lage slike brosjyrer ble fulgt opp i 1984. Det er foretatt nyopptrykk av brosjyren om innsynsrett og det er laget en ny med generell informasjon om hva Datatilsynet er. Denne nye brosjyren er trykt både på bokmål og nynorsk.

2.4.4 Film.

Datatilsynet fikk på 1984-budsjettet vesentlig mer penger til informasjonsarbeid enn tidligere. Vi valgte å bruke disse pengene til en informasjonsfilm om personvern og Datatilsynet. Det ble da tatt kontakt med Norsk Film som både har erfaring i produksjon av slike filmer og et nett til distribusjon. Filmen er beregnet hovedsaklig på skole og arbeidsliv, men almenheten vil også kunne ha glede av å se filmen. Vi har også tenkt å tilby den vist i fjernsynet. Filmen er tenkt distribuert gjennom Norsk Film's distribusjonsnett til skolene og til arbeidslivet gjennom LO/NAF-systemet. Det er også tatt kontakt med Statens Informasjonstjeneste med tanke på andre distribusjonskanaler, og for å få hjelp til å utforme de brosjyrer det og materiell som er nødvendig som supplement til filmen.

Filmen ble påbegynt i november 1984, og vil foreligge i endelig versjon etter påske 1985. Den vil da foreligge på videokassetter og som 16 mm film. Datatilsynet har fått

kr. 25 000,- i støtte hver fra LO og NAF og kr. 10 000 fra Kirke- og undervisningsdepartementet.

2.5 Administrasjon.

2.5.1 Budsjettt/bevilgninger.

Datatilsynet hadde i 1984 et budsjett på i overkant av 3,1 millioner kr. Dette var tilstrekkelig til det aktivitetsnivået Datatilsynet på grunn av sine sparsomme personalressurser har måtte legge seg på. Prioriteringen innebærer at relativt lite kostnadskrevende aktiviteter som konsesjonsbehandling og behandling av enkelthenvendelser har kommet i første rekke. Kostnadskrevende aktiviteter som kontroller og deltakelse i seminarer o.l. har det ikke vært anledning til å prioritere så sterkt som en ønsker, selv om antall kontroller er øket de senere år.

Situasjonen i øyeblikket er altså slik at budsjettkapitlet "Varer og tjenester" er tilstrekkelig til den nåværende virksomheten, mens det er antall stillinger som er flaskehalsen for Datatilsynet.

2.5.2 Personale - stillinger.

Datatilsynet hadde i 1984 9 fast ansatte, en direktør, en kontorsjef, en spesialrådgiver i EDB, tre saksbehandlere og tre på kontorsektoren, hvorav en førstesekretær med ansvaret for driften av Datatilsynets dataanlegg. I tillegg hadde vi også i år mulighet for å engasjere en juridisk saksbehandler på heltid. Dette var mulig gjennom bevilgningen til ekstrahjelp og ved omdisponeringer av annen art.

Som nevnt flere ganger tidligere er antall ansatte alt for lite i forhold til de oppgavene personregisterloven pålegger Datatilsynet.

Datatilsynet foreslo i budsjettet for 1985 at det ble opprettet tre nye saksbehandlerstillinger. Det ble i forslaget påpekt at vi har hatt en økt tilgang på nye saker og at saksbehandlingstiden derfor øker. Den ligger nå gjennomsnittlig på mellom 6 og 8 uker. Etter vår mening er dette for lenge. Det ble også pekt på at presset på de ansatte på denne måten blir for stort. Det kan i denne forbindelse nevnes at Datatilsynets bedriftslege i sin rapport påpekte at alle ansatte virker stresset, og han anbefalte derfor en nedsettelse av arbeidsbyrden. Datatilsynet ser alvorlig på dette.

Datatilsynet fikk ingen nye stillinger for 1985.

2.5.3 Administrative rutiner - anskaffelser

Datatilsynets arbeidsrutiner er så automatiserte som vel mulig. Dette skjer gjennom tekstbehandlingssystemet på Datatilsynets datamaskin. Alle standardvedtak ligger ferdigskrevne inne i systemet, og saksbehandleren fyller ut de variable feltene direkte på sin terminal, og får det hele skrevet ut. Dette har som nevnt i tidligere årsmeldinger, medført at forvarelsepersonale har fått frigjort tid. Denne tiden er blitt benyttet til å la forvarelsepersonale ta seg av enklere saksbehandlingsoppgaver. Svar på ukompliserte enkelthenvendelser og utarbeidelse av konsesjoner har med hell latt seg overføre til forvarelsen. Denne ordningen er videreført i 1984, slik at forvarelsen har fått ytterligere oppgaver på saksbehandlingssiden i tillegg til ansvar for andre administrative rutiner. Saksbehandlingen skjer i samarbeid med en erfaren saksbehandler.

Datatilsynet har i 1984 utført flere kontroller av kredittopplysningsforetak. Disse utgjør i vesentlig grad lister over betalingsanmerkninger på micro-fiche. For å kontrollere også denne delen av foretakenes virksomhet, gikk Datatilsynet i 1984 til anskaffelse av en microfilmleser med kopieringsapparat. Denne maskinen har siden vært til stor nytte, og har vært en forutsetning for å gjennomføre kontroller i det omfang som har skjedd.

2.5.4 EDB-anlegg.

Det er ikke foretatt utvidelser av EDB-anlegget i 1984, verken når det gjelder sentralenhet, lager eller terminaler. Det synes ikke som om det er nødvendig med utvidelser i 1985. Alle ansatte disponerer hver sin terminal, og Datamaskinen er en forutsetning for det aktivitetsnivå Datatilsynet holder i dag.

2.5.5 Konklusjon.

Den administrative situasjon i Datatilsynet er fremdeles alvorlig. Det har den vært siden opprettelsen av Datatilsynet, høsten 1979. Datatilsynet har ved tidligere anledninger påpekt det alvorlige i situasjonen og med den økte tilgang på nye saker som vi nå opplever, er det beklagelig at Justisdepartementet ikke finner å kunne tilføre Datatilsynet nye stillinger.

2.6 Samfunnets sårbarhet.

Spørsmål om samfunnets sårbarhet i et teknikk-avhengig samfunn har fått stadig større oppmerksomhet de siste årene, og det er tydelig at sårbarhets- og sikringsaspektene vil få økt betydning i tiden som kommer. Spørsmål om råd i sikkerhetssammenheng og framtidig godkjenning av sikkerhetssystemer m.v. kommer til å stå sentralt under utviklingen av en mer robust datasikring.

Forbruker- og administrasjonsdepartementet nedsatte derfor i februar 1983 et utvalg til å utrede sårbarheten i et teknikk-avhengig samfunn.

Sårbarhetsutvalget skal ifølge sitt mandat gjøre rede for hvilke samfunnsviktige funksjoner som er blitt avhengige av elektronisk databehandling. Det vurderer hvilke forhold og hendelser som kan føre til at viktig datateneste blir avbrutt, eller ikke kan virke normalt. Det er også meningen at utvalget skal utforme retningslinjer og eventuelt angi konkrete metoder for vurdering av den risiko som følger med bruk og avhengighet av EDB. Også problemer i forbindelse med krig og alvorlige krisesituasjoner forutsettes behandlet av utvalget. I denne sammenhengen må det også vurderes behov for katastrofeplanlegging med slettingsrutiner for ømtålelige registre.

Sårbarhetsutvalget har foretatt en større spørreundersøkelse vedrørende sikring- og sikkerhetsforhold i bedrifter og institusjoner med større avhengighet av EDB. Med utgangspunkt i denne undersøkelsen sendte utvalget en henstilling til Regjeringen om å sette i verk en større opplysnings- og holdningskampanje på datasikkerhetsområdet. Henvendelsen tar sikte på at en slik kampanje skal kunne startes opp høsten 1985, og avsluttes i 1986. Det vil være naturlig at Datatilsynet i tilfelle deltar aktivt i en slik opplysningskampanje, med spesielt siktemål å styrke sikkerhetssiden fra et personvernssynspunkt.

I forbindelse med sårbarhetsutvalgets arbeid vil man også komme inn på sikringsspørsmål vedrørende dataanlegg m.v. av betydning for samfunnets sårbarhet og sikkerhet, der også hensynet til personvern gjør seg gjeldende i ulike sammenhenger. Ved arbeidet med ulike sikkerhetsforskrifter er det rimelig at de forskjellige etater også har samordningsspørsmål for øyet. For Datatilsynet er det spesielt at sikkerhetsforskrifter gitt i medhold av personregisterloven også skal gjelde for private.

Datatilsynet regner med å få Sårbarhetsutvalgets innstilling til uttalelse, og er ellers ajour med utviklingen av arbeidet der, i og med at direktør Helge Seip sitter som formann i utvalget. Utvalget regner med å legge fram sin utredning høsten 1985.

2.7 Internasjonalt samarbeid.

Helt siden opprettelsen har Datatilsynet deltatt aktivt i internasjonalt arbeid. Særlig mellom de nordiske landene har det vært god kontakt med årlige nordiske datasjefmøter og kontakt på flere plan ellers i året. Datatilsynet deltar også årlig på det internasjonale datasjefmøte. Datatilsynet er videre med i det arbeid som gjøres av internasjonale organisasjoner som Nordisk Råd, Europarådet og OECD. På tross av at Datatilsynet bruker relativt små

ressurser til dette arbeidet gir det forholdsvis mye igjen, både fordi problemene er like i de forskjellige land, og fordi arbeidet gir gode impulser i den hjemlige håndtering av problemene.

2.7.1: Nordisk samarbeid.

Datatilsynet har også i år hatt jevn og god kontakt med sine søsterorganisasjoner i Norden. Kontakten har som tidligere år bestått av møter, utveksling av tjenestemenn, studiebesøk, løpende kontakt om enkeltsaker og utveksling av dokumenter av allmen interesse. Det årlige møte av nordiske datatilsynssjefer ble i år avholdt i København med Registertilsynet som vertskap i dagene 7. og 8.5.84. Fra Norge deltok direktør Helge Seip, kontorsjef Tor Hafli og konsulent Tove Grønn. Møtet ble i likhet med tidligere innledet med rapport fra de fem deltakende land om virksomheten siden siste møte.

Danmark kunne rapportere at man hadde hatt en sterk pressedebatt om "hacker"- virksomhet der det bl. a. feilaktig ble påstått at det hadde forekommet ulovlig inntrengen i offentlige registre. Denne debatten har ført til at saken er blitt tatt opp i Straffelovrådet med sikte på eventuelt å få laget et forslag om egne straffebestemmelser for EDB-kriminalitet.

Partiet Radikale Venstre har framsatt forslag om endringer i registerlovene som innebærer en meldeplikt for alle private registre, samt en utvidelse av innsynsretten i henhold til Europarådskonvensjonen. Det er idag ingen melde- eller konsesjonsplikt på den private sektor unntatt i noen spesielle tilfeller som f. eks. betalingsanmerkingsregistre. Regjeringen har også framsatt forslag om ny offentlighets- og forvaltningslov, men det er ventet at disse ikke vil bli vedtatt.

Regjeringen har også framsatt forslag om en lov om betalingskort (kreditkortlov). Forslaget innebærer at Forbrukerombudsmannen skal være ansvarlig for loven og dette betyr igjen at Registertilsynet er fratatt sin myndighet over de registre som dannes som følge av bruk av slike kort.

Finland er nå i ferd med å slutføre arbeidet med sin lov. Denne bygger på en betenkning fra 1981 som har vært til høring, og utkast til lov forelå i april 1984. Det er ennå ikke tatt politiske beslutninger og man arbeider videre med saken. Det antas at arbeidet i Justisdepartementet vil bli ferdig i sommer og at proposisjonen vil foreligge til høsten. Ventelig vil loven bli satt ikraft i begynnelsen av 1986.

Man tar sikte på å opprette et ombud med 9 - 10 ansatte som skal ledes av en nemnd på 6 personer. Ombudet vil bli underlagt Justisdepartementet. Det vil bli innført en

meldepliktsordning og nevnden vil kunne gjøre unntak fra loven.

I forbindelse med utarbeidelsen av loven, har man vurdert forholdet til offentlighetsloven for de offentlige registrene og det er spørsmål om ikke denne nye loven bør inngå som en del av offentlighetsloven.

Island fikk inn 38 nye søknader i 1983 og hadde 27 ubehandlede fra året før. Det meste av tiden har gått med til behandling av søknader og det har derfor blitt liten tid til kontroller. Tølvunefndar mottar meget få klager og det virker som om interessen for arbeidet er liten.

Man har hatt en avklaring av ansvarsforholdene mellom registeransvarlig og databehandlingsforetak. Dersom registeret er konsesjonspliktig, skal foretaket undersøke om konsesjon foreligger. Foretaket vil ellers ha samme ansvar som eieren av registeret.

Den nåværende lov gjelder til 31.12.85 og Tølvunefndar har etter anmodning fra Justisdepartementet utarbeidet forslag til ny lov. Det er foreslått noen endringer med særlig vekt på å regulere opinionsundersøkelser nøyere.

Sverige har registrert en utvikling som går i retning av at forhold som tidligere ikke ble akseptert nå aksepteres i stadig større grad, bl. a. på grunn av en viss tilvenning. Klageinstans for Datainspektionenes vedtak er regjeringen og til nå er 120 klager behandlet. Regjeringen har i mange tilfeller endret Inspektionens vedtak.

Sverige har hatt en komite, Datalagstiftningskomiteen (DALK), i virksomhet for å komme med forslag til endringer i datalagen. DALK har imidlertid ikke kommet til enighet om noe forslag, og dens arbeid ble avsluttet sommeren 1984.

Datainspektionen opplever også at bestemmelsen om lisensplikt for visse typer personregistre ikke overholdes, og til nå er ca. 6 000 lisenser gitt, mens det antatte antall registreiere er ca. 50 000. Dette har også betydning for finansieringen av Datainspektionens virksomhet idet lisenspengene er ment å gå inn i inspektionens budsjett.

Det har videre blitt utarbeidet en utredning om økonomisk kriminalitet som inneholder 20 forslag til bekjempelse av slik kriminalitet. Det legges opp til tett kontroll av firmaer, og dette har møtt kritikk.

Det foreligger også en utredning om narkotika der tollvesenet ønskes effektivisert, bl. a. ved terminaltilgang til politiets registre. Datainspektionen er betenkt over dette og ønsker klar lovgivning. Effektivisering av ligningsbehandlingen er under behandling av skatteforenklingskomiteen og det foreligger forslag om lovhemmel til utlevering av opplysninger fra bankene.

Dette har inspektionen gått imot.

Også i år diskuterte man problemer i forbindelse med kobling av registre. Fra dansk side ble det hevdet at kobling i forbindelse med løpende saksbehandling kan være uproblematisk, men at kobling for å gjennomføre en etterfølgende kontroll er betenkelig. Sverige opplyste at der skal i prinsippet alle koblinger godkjennes, selv de mest banale som oppdatering av et register. Det var dog enighet om at det kun var samkjøringene i kontrolløyemed som var problematiske. I Norge vil situasjonen være den samme.

Møtet diskuterte også telegrambyråers, nyhetsbyråers og avisers salg av informasjon i forbindelse med at det som skrives i avisene blir lagret i søkbare databaser som kan gjøres tilgjengelige for almenheten. Det var enighet om at disse databasene skapte spesielle problemer vis a vis personregisterlovgivningen. (Se Datatilsynets årsmelding 1983 s. 44). På bakgrunn av diskusjonen ble det vedtatt en uttalelse om disse spørsmålene, se vedlegg 7.3. Det ble videre besluttet å opprette en nordisk arbeidsgruppe som skal komme sammen og diskutere disse problemene.

Man diskuterte også andre emner som folketellinger, sikkerhet og man avla et besøk på den danske verdipapirsentralen.

2.7.2 Samarbeid med datatilsynsmyndigheter ellers i verden.

Årets internasjonale møte av datatilsynssjefer ble holdt i Wien i tidsrommet 12. - 14.9.84. Fra Norge deltok direktør Helge Seip og kontorsjef Tor Hafli. Det møtte representanter fra 13 land, deriblant 9 datatilsynssjefer. Dessuten var OECD representert på deler av møtet. Dagen før dette møtet deltok flere datatilsynssjefer på et seminar arrangert av Business International og International Bar Association med tittelen "Privacy laws and companies - impact now and prospects ahead".

Møtet ble innledet med en rapport fra hvert land, og verd å merke seg er at Storbritania nå har vedtatt en lov som innfører meldeplikt for registrene og det er utpekt en såkalt "registrar" som sjef for organet. "Registraren" skal også ha ombudsfunksjoner og regner med å ansette en stab på ca. 40 personer i løpet av høsten 1984.

Andre land som antakelig vil vedta lover innen det nærmeste året er Spania og Italia.

Fra Tyskland ble det redegjort for avgjørelsen i den tyske Forfatningsdomstolen om den folketellingen som skulle vært holdt ifjor, men som ble stoppet fordi man mente opplegget for folketellingen var grunnlovsstridig. Domstolen slo fast at prinsipielt er det den enkelte selv som skal bestemme over utlevering og bruk av data som gjelder

vedkommende. Unntak fra dette kan bare gjøres dersom det erdet i allmenhetens interesse og bare når det finnes et lovhjemlet grunnlag for det og under hensyntagen til generelle rettssikkerhetsgarantier. En må imidlertid her skille mellom administrative data og data til statistiske formål.

Videre kom domstolen til at den registrering og bearbeiding av opplysninger som er hjemlet i folketellingsloven av 1983 ikke er noen fare for personvernet. Den slo imidlertid fast at den bestemmelsen som gir adgang til å sammenligne de innkomne data med allerede eksisterende registre ikke er i samsvar med personvernprinsippene og således i strid med forfatningen.

Møtet diskuterte også utviklingen i bruken av maskinlesbare kort i forskjellige sammenhenger. I Frankrike er det utviklet et kort som inneholder en liten mikroprosessor som kan lagre opplysninger om kortinnehaveren, se nærmere om dette nedenfor. Det er der innført og tenkt brukt på helsesektoren, som identitetskort ved universitetene, som bankkort osv. Brukt på helsesektoren vil det virke slik at pasienten bærer sin medisinske journal på seg i form av et slikt kort som forøvring har samme størrelse og tykkelse som det ordinære bankkortet.

I Tyskland har man planer om å innføre et maskinlesbart pass med magnetstripe. Dette vil gjøre grensekontrollen raskere og gjøre det vanskeligere for forbrytere o.l. å komme seg ut av landet. Planen er å innføre dette kortet fra 1.1.84, men antakelig vil det bli noe forsinket.

Av andre emner som ble behandlet kan nevnes pressens databanker, kreditt-informasjon, internasjonal datatrafikk i forbindelse med adresseringsvirksonhet, lønnstakerregistre, kontrollmuligheter og politiregistre.

Det ble besluttet å opprette en egen arbeidsgruppe for politiregistre, herunder Interpol, under ledelse av Danmark.

Det ble ikke vedtatt noen resolusjoner på årets møte.

2.7.3 OECD-samarbeid.

Datatilsynet har et løpende samarbeid med den internasjonale samarbeidsorganisasjonen OECD. Vi deltar regelmessig i kontaktutvalgsmøter som organiseres av Kultur- og vitenskapsdepartementet i Oslo, og direktør Helge Seip har lenge vært oppnevnt av Utenriksdepartementet som norsk delegert og delegasjonsleder til forskjellige komité- og arbeidsgruppemøter om dataspørsmål i OECD's regi. Han er også fungerende formann i arbeidsgruppen som følger opp gjennomføringen av OECD's "Guidelines Governing the Protection of Privacy and Transborder Flows of Personal Data".

Blant saker som var sterkt fremme i 1984, og som foreløpig er brakt fram til et vedtak på komiténivå under møter 20. - 22.3.1985 er en spesiell "Declaration on Transborder Data Flows". Dens siktemål er å unngå unødige hindringer i dataoverføringer mellom landene, under skyldig hensyn til bl.a. personvern og legitime sikkerhetsinteresser, og har form av en hensiktserklæring (declaration of intent).

En konferanse som OECD holdt i samarbeid med de vesttyske myndigheter i november 1984 under tittelen "1984 and Beyond", behandlet forskjellige aspekter innenfor Datatilsynets virkefelt. En rekke sjefer for nasjonale datatilsynsorganer deltok i dette møtet, der også Datatilsynet var representert.

2.7.4 Europarådet.

Som nevnt i forrige årsmelding ratifiserte Norge i januar 1984 Europarådets konvensjon om personvern i forbindelse med automatisk framstilling og bruk av data. Konvensjonen var ventet å tre i kraft våren 1984 når minstetallet på fem land hadde ratifisert konvensjonen. Dette har imidlertid ikke skjedd og våren 1985 er konvensjonen ennå ikke trådt i kraft.

2.8 Konklusjon.

Det framgår av pkt. 2.5.2 ovenfor at det viktigste administrative problemet i Datatilsynet er mangelen på stillinger. Dette har en rekke uheldige følger. Når det gjelder søknader for registre som var i drift før loven ble satt ikraft, har vi fremdeles ubehandlede søknader. Dette gjør at når vi endelig skal behandle søknaden, har de tekniske forutsetninger endret seg. Arbeidet med den enkelte konsesjon blir derfor mer omfattende enn om søknaden hadde blitt behandlet straks.

Situasjonen gjør også at det ikke er mulig for Datatilsynet å følge opp alle tips som kommer inn, enten ved brev eller ved avisartikler. Det er uheldig og frustrerende at Datatilsynet ikke har kapasitet til å undersøke og eventuelt gripe inn der loven synes å være overtrådt.

En av de mest beklagelige følgene av situasjonen er at Datatilsynet ikke har mulighet til å føre en reell kontroll med at konsesjoner og forskrifter blir fulgt. Riktignok har vi i de seneste år prøvd å prioritere kontrollvirksomheten. Vi har hvert år hatt mellom 15 og 20 kontroller hvor to representanter for Datatilsynet har besøkt 4-5 registerførere pr. kontroll. Men dette er ikke nok, og dersom ikke kontrollaktiviteten blir økt vesentlig, kan Datatilsynets troverdighet stå på spill. Bruken av personopplysninger og EDB i samfunnet øker

stadig. Det gjør at bruken av personopplysninger i visse bransjer og i enkelte organer kan være vanskelig å få overblikk over. Datatilsynet har ofte sett behovet for å gå inn i en bransje eller et organ og undersøke hvordan de bruker personopplysninger. Slik situasjonen er nå, er dette ikke mulig, idet det ville legges for stort beslag på den aktuelle saksbehandlers tid. Målet må være at en saksbehandler fra Datatilsynet skal kunne gå inn i f.eks. en offentlig etat og kartlegge hvilken bruk som gjøres av personopplysninger. Dette materialet kan så brukes til å undersøke om anvendelsen av personopplysningene er i samsvar med lov, forskrifter og konsesjoner. På denne måten vil en få både en reell kontroll, og sikre at bruken av personopplysninger kommer inn i et hensiktsmessig regelverk.

Arbeidspresset på de ansatte gjør at det er vanskelig å avsette tid til å delta på seminarer, utstillinger m.m. En av Datatilsynets oppgaver er å følge den tekniske utvikling på nært hold, men med den arbeidsbyrde vi har er dette vanskelig å gjennomføre. Det er imidlertid svært viktig for Datatilsynet å være ajour på dette området og være forberedt når den tekniske utvikling krever nye regler.

Som det framgår av det ovenstående blir en rekke områder lidende på grunn av mangelen på personalressurser. Etter Datatilsynets oppfatning er det ingen farbar vei å gå å gjøre arbeidsbyrden mindre ved å senke kontrollnivået. Den tekniske utvikling gjør at Datatilsynets virksomhet stadig blir viktigere, og dersom en skulle gå vekk fra konsesjonsplikten, vil personvernet utvilsomt bli svekket i utilbørlig grad. Det er derfor meget viktig at konsesjonsplikten i sin nåværende form opprettholdes.

Etter Datatilsynets oppfatning er det derfor bare en farbar vei å gå, nemlig at Datatilsynet tilføres de nødvendige stillinger. Etter vår oppfatning er det ikke et uoverkommelig antall stillinger som skal til. Datatilsynet har overfor Justisdepartementet satt opp en plan over stillingstilveksten de nærmeste fire år. For neste budsjettår er det som nevnt foreslått tre nye stillinger. Deretter en økning på 2 + 2 + 1 de neste tre årene. Det totale antall ansatte i Datatilsynet blir da 17 personer. Med dette antallet mener Datatilsynet det skulle være mulig å utføre de oppgavene personregisterloven pålegger oss på en forsvarlig måte. Til sammenlikning kan nevnes at Føyer-rapporten antar at det vil være nødvendig med 20 ansatte.

3 EN DEL VIKTIGE SAKER I 1984

3.1 Skattekontroll og personvern.

3.1.1 Ligningsloven § 6-13 og "båtavgiftsaken".

Datatilsynet har i tidligere årsmeldinger tatt opp ulike sider ved skattemyndighetens kontrollvirksomhet. I stor grad har dette vært knyttet til den såkalte båtavgiftsaken og den nye ligningslovens § 6-13.

§ 6-13 nr.1 pålegger offentlige myndigheter, innretninger m.v. og tjenestemenn opplysningsplikt overfor ligningsmyndighetene. § 6-13 nr. 2 pålegger myndigheter med nærmere spesifiserte tilskudds- eller innkrevingsfunksjoner en plikt til uten hinder av taushetsplikt å gi opplysning om fastsatte, innkrevde eller utbetalte beløp og grunnlaget for dem. Bestemmelsen fastsetter også tilsvarende plikt for postgirokontoret, postvesenet og myndigheter som kontrollerer fonds- og aksjemeklere og eiendomsめklere.

Justisdepartementet har vurdert opplysningspliktens utstrekning, adgangen til å kreve opplysninger i maskinlesbar form og adgangen til kobling av registre.

Justisdepartementet avga 16.1.84 sin uttalelse om lign.1. § 6-13, og synspunktene er etter det vi kjenner til for tiden til vurdering i Finansdepartementet. Bestemmelsen er ennå (mars 1985) ikke satt i kraft.

Departementets synspunkter samsvarer med Datatilsynets egen oppfatning av forholdet mellom ligningsloven og personregisterloven. Vilkårsfastsatte utleveringsbegrensninger i konsesjon fra Datatilsynet vil bli å regne som lovbestemt taushetsplikt, slik at ligningsloven § 6-13 nr. 1 ikke får gjennomslag. Motsatt vil taushetsregler ikke stå seg mot ligningsloven § 6-13 nr 2. Når det gjelder krav om opplysninger i maskinlesbar form etter § 6-13 nr 1, legges det til grunn at opplysninger kan kreves på EDB dersom de foreligger på EDB. Slikt krav kan ikke settes fram etter § 6-13 nr 2. Departementet har avslutningsvis pekt på at § 6-13 ikke gir hjemmel for kobling av registre.

3.1.2 Konsesjoner for skatteetaten.

Datatilsynet meddelte 19.3.84 konsesjoner til ligningskontorenes, fylkesskattesjefenes og kommunekasserernes registre.

Det hadde da siden 1981 vært en dialog for å klargjøre hvordan registrene i skatteetaten var bygget opp og hvordan såvel skatte- lignings- og avgiftslovgivningen

opplysninger i etaten.

Det vanskeligste punktet for Datatilsynet var i hvilken grad det skulle gis samtykke til samkjøring (kobling) av registre i kontrollarbeidet. Dette punktet har gjennom en dialog fått en form som som skulle være akseptabel såvel ut fra personvern- som kontrollhensyn.

Datatilsynet vil normalt vurdere positivt ønsket om å samkjøre registre for å innhente kontrollopplysninger, dersom det 1) foreligger lovhjemmel til å innhente opplysning om ikke navngitte skattytere og 2) opplysningene skal brukes til direkte verifikasjon av opplysninger som skal gis i selvangivelse eller lignende.

Eksempel på dette er kontroll av saldo og renter for innskudd i banker o.l. ved årsskiftet, jfr ligningsloven § 6-4. Kontrollbeløp kan da sammenstilles maskinelt og sammenliknes med skattyters opplysninger.

Det må understrekes at hver ny type samkjøring krever Datatilsynets samtykke. Det er ikke gitt noen "blanko- adgang" til å foreta koblinger av registre.

Datatilsynet har bl.a. lagt til grunn at de samkjøringer som skatteetaten til nå har søkt om samtykke til å foreta, ikke har skapt særlig fare for personvernkrenkelse idet muligheten for personforveksling har vært liten, og typene opplysninger har syntes entydige.

Saksbehandler vil kunne få en utskrift med alle kontrollopplysninger. Dersom det foreligger avvik av noen størrelse mellom kontrollopplysninger og selvangivelse, må skattyter orienteres.

Skulle man derimot gå over til maskinell kontroll av transaksjonsopplysninger for å kartlegge forbruk, blir situasjonen endret. En slik generell fremgangsmåte kommer i konflikt med vesentlige personvern hensyn.

Skatte- og avgiftslovgivningens regler om opplysnings- og rapporteringsplikt savner tilstrekkelig klarhet i forhold til ny teknologi. Datatilsynet måtte i sitt arbeid med skatteetatens søknader vurdere hjemlene for opplysningsinnhentning i skattelovens ligningskapittel og i den nye ligningsloven.

Opplysningsregler bør etter Datatilsynets skjønn være distinkte og gis i formell lov. Det må være tydelig hvem opplysningsplikten gjelder, hvilke opplysninger som skal gis og hvordan dette skal gjøres. Det bør være den formelle lov som regulerer området for viktige opplysnings- og taushetspliktregler. Selv ligningsloven som er vedtatt så sent som i 1980 har i liten grad i forarbeider og formell lov avklart forholdet til ny teknologi.

De konsesjoner som skatteetaten har fått, setter rammer

for eksisterende og fremtidige registre. Vilkårene er knyttet til hvordan registrene kan brukes, innhold, samkjøringsadgang, utleveringsadgang og skattyterens innsynsrett. Det er gitt unntak fra innsynsrett slik at ligningslovens regler gjelder for manuelle registre. Når det gjelder EDB-registre, er det gitt unntak fra innsynsretten for opplysninger som gjelder siste års ligning inntil den er avsluttet.

Det er gitt samtykke til kobling av etatens interne registre og i tillegg kan opplysninger fra følgende kilder innhentes ved samkjøring:

Rikstrygdeverket: pensjons- og trekkoppgaver, uføregrad

Aksjefond: aksjekjøp, ams

Landbruksdepartementet: div. tilskuddsordninger

Arbeidsgivere: lønns- og trekkoppgave

Direktoratet for sjømenn: inntekts- og skatteopplysninger

Livsforsikringsselskaper: innbetalte premier

Slakterier: slakteoppgave

Banker m.v: statusrapport om sparekontrakter, renter og saldo ved årsskiftet

Direktoratet for toll- og avgifter: oppgave over import/eksport

I tillegg er det nylig gitt samtykke til innhenting av opplysning om registrerte kjøretøyer fra Vegdirektoratet og oppgave over salg av korn fra Statens Kornforretning.

Den aktuelle anvendelse av EDB på denne sektor er ikke så omfattende som mange vil tro. Men erfaringer fra Sverige og signaler i utredningen om personbeskatning, viser at en videre utvikling er underveis. Snart vil skattyter kunne få tilsendt preutfylt "selvangivelse" fra ligningskontoret. Denne selvangivelsen må skattyter så rette og returnere. Datatilsynet forutsetter at konkrete forslag til endringer blir forelagt tilsynet til behandling.

3.2 Lyd- og billedopptak.

Den tekniske utvikling har ført til at bruk av lyd- og billedopptak blir stadig vanligere i forbindelse med pasientkløntbehandling, undervisning og forskning.

Spørsmålet om et slikt opptak vil være å betrakte som et personregister, jfr. personregisterloven § 1 er drøftet av Datatilsynets styre. Man kom til at et slikt opptak er et

personregister når det er organisert slik at man kan finne igjen den enkelte person på opptaket og identifisere denne.

Styret vedtok at et sett med generelle regler skulle utarbeides til bruk innen de områder som ikke reguleres av legelovens forskrifter om dette.

Foranledningen til at saken ble tatt opp var henvendelser fra institusjoner, universitetsinstitutt, skoler og den pedagogisk-psykologisk tjeneste innen skoleverket. Det var tydelig et behov for fellesregler om hvordan man skal forholde seg med hensyn til bruk, oppbevaring, utlån og sletting av slike opptak.

Da vi begynte å utarbeide regler, ble det fort klart at den beste måte å regulere dette på var gjennom en rammekonsesjon som kunne gjelde for alle som foretar slik registrering av følsomme opplysninger. Man ville da få en ensartet praksis.

Et forslag til rammekonsesjon ble vedtatt av Datatilsynets styre våren 1984, og i løpet av året har flere behandlingshjem, skoler knyttet til disse og kontorer for pedagogisk-psykologisk tjeneste søkt om og fått slik konsesjon.

De viktigste punkter i denne rammekonsesjon er:

Pkt. 1 som utpeker en registeransvarlig som skal sørge for at de gitte regler følges.

Pkt. 3.2 som avgrenser bruken og formålet med opptakene til å være et hjelpemiddel i det diagnostiske arbeid som danner grunnlag for beslutninger om hjelpetiltak ved å studere og observere samspill mellom behandler og klient, klientens adferd, gruppeprosesser. Dessuten kan opptak brukes i undervisning ved institusjonen.

Pkt. 4.1 hvor det kreves skriftlig samtykke fra klient eller dennes forsatte før opptak.

Pkt. 4.2 om utlån av opptak, hvor det også kreves skriftlig samtykke på forhånd. Utlånstiden begrenses til en uke. I utlånstiden har den som låner opptaket registeransvaret.

Pkt. 4.3. Her bestemmes det at opptaket skal slettes etter 2 år. Er det behov for lenger oppbevaringstid, skal samtykke innhentes på forhånd.

4.7 om innsynsretten har en egen bestemmelse om at det er nødvendig at klient eller foresatte samtykker i at det i forbindelse med praktisering av denne kan bli vist bilder av andre klienter som er med på samme opptak.

Konsesjonen følger som vedlegg 7.4.

3.3 Riksarkivaren og Datatilsynet.

3.3.1 Innledning.

Riksarkivarens regler for hvordan statsforvaltningen og forvaltningen i kommuner og fylkeskommuner skal behandle arkivmateriale (kassasjon, oppbevaring og overføring til arkivverk eller arkivinstans), var de eneste regler på dette område inntil personregisterloven trådte i kraft.

Fra da av ble et stort antall av forvaltningens personregistre konsesjonspliktige, jfr. prl § 9. Datatilsynet fikk delegert myndighet til å gi konsesjon.

Hver konsesjon skal inneholde et sett med regler. Lovens § 11 gir nærmere anvisning på hva det skal settes regler om. Dette gjelder bl.a regler om sletting eller ikke - bruk av opplysninger etter en viss tid, og eventuelt overføring til arkivverket.

I noen konsesjoner for personregistre av særlig følsom karakter setter Datatilsynet bestemmelser om sletting av opplysningene etter en viss tid. Man gir m.a.o. tillatelse til opprettelse av registeret, fordi behovet for registeret tilsier det, men fastsetter samtidig at sletting skal finne sted på nærmere angitte tidspunkter. Dette av hensyn til de registrertes personvern.

Dette innebærer at slike registre ikke kan oppbevares for ettertiden. For å se nærmere på muligheten for å få til regler som kunne sikre en del av disse registre for ettertiden av hensyn til bl.a. forskningsinteresser, har Riksarkivaren og Datatilsynet hatt et nært samarbeid i 1984.

Datatilsynets utgangspunkt har vært at hvis man kan få overført et register til arkivverket (Riksarkivet og statsarkiver), eller til annen arkivinstans som Datatilsynet kan godkjenne kan slik overføring likestilles med sletting av registeret. En viktig forutsetning er imidlertid at overføring kan finne sted på det tidspunkt som slettingsfristen angir, og at opplysningene ikke gjøres offentlig tilgjengelige så lenge det kan skade de registrertes personverninteresser.

Enkelte personregistre kan imidlertid være av så følsom karakter at Datatilsynet vil kreve ubetinget sletting eller makulering, når konsesjonens slettingsfrist er inntrådt.

Det første viktige resultat av samarbeidet er at det høsten 1984 er gitt en rammekonsesjon for arkivverket.

3.3.2 Rammekonsesjon for arkivverket.

Konsesjonen gjelder for alle personregistre som avleveres til arkivverket. Riksarkivaren er registeransvarlig, men kan delegere ansvaret til statsarkivarene og avdelingsledere i Riksarkivet. Det er gitt spesifiserte regler om utlån og bruk av såvel taushetsbelagte som ikke-taushetsbelagte personopplysninger og konsesjonspliktige personregistre.

Et konsesjonspliktig personregister som inneholder opplysninger om levende personer samt arbeidstakerregistre som er unntatt fra konsesjonsplikt i medhold av forskriftene til personregisterloven § 2-12, kan bare stilles til disposisjon for senere brukere når disse har avklart konsesjonsforholdene med Datatilsynet på forhånd.

Hvis ikke annet er bestemt i den enkelte konsesjon, kan et forvaltningsorgan som har avlevert et personregister få benytte registeret, dersom anvendelsen er den samme som før avlevering. Slik gjenbruk skal meldes til Datatilsynet og de opprinnelige konsesjonsvilkår følges.

Personregistre som inneholder opplysninger om avdøde personer kan gjøres tilgjengelige for bruk når det ikke går ut over personvernet til gjenlevende personer.

Sondringen som er gjort mellom levende og døde personer, beror på den tolkning at det er personvernet til levende personer som skal beskyttes av personregisterloven og de regler som gis i medhold av den.

Opplysninger fra personregistre som ikke er konsesjonspliktige og som ikke inneholder taushetsbelagte opplysninger, kan dog gjøres tilgjengelige, selv om opplysningene gjelder levende personer.

Rammekonsesjonen har også bestemmelser om adgang til registrene og sikring av dem. Det er gitt regler om bruk av dataanlegg for avleverte EDB-baserte registre, og om sletting eller makulering av overflødige personopplysninger som er resultat av prøvekjøringer, feilkjøringer e.l.

Det er også gitt visse særregler om hvordan innsynsretten, jfr. personregisterloven § 7, skal praktiseres.

Rammekonsesjonen gir regler for de personregistre som er avlevert til arkivverket, men den løser ikke sikringsproblemer for de konsesjonspliktige personregistre i forvaltningen som arkivverket eller annet arkivinstitusjon ikke kan ta imot på grunn av manglende kapasitet. I de tilfelle hvor det for et register er satt spesielle slettingsfrister, reiser det seg spesielle problemer.

For å få til klare regler om kassasjonsbehandling og oppbevaring inntil overføring kan finne sted, er det

derfor nødvendig med to avtaler om dette mellom Riksarkivaren og Datatilsynet: en avtale gjeldende statsforvaltningen som har avleveringsplikt til arkivverket, og en avtale gjeldende kommunene og fylkeskommunene som ikke har samme avleveringsplikt.

Et avtaleutkast har vært diskutert, og endelig avtale for statsforvaltningens registre antas å være ferdig utarbeidet og tre i kraft våren 1985.

3.4 Oslo Politikammers register over prostituerte.

Oslo politikammer fører et manuelt kortregister over alle prostituerte i Oslo-området. Formålet med registeret er å skaffe bevis for hallikvirksomhet. Det som gjør dette register spesielt, er at man registrerer de prostituerte og deres bevegelser, selvom prostitusjon i seg selv ikke er straffbart.

Hjemmel for å opprette dette register har politiet i strafferegistreringsloven § 3, siste ledd, og det er derfor ikke konsesjonspliktig, jfr. personregisterloven § 41. Men for et slikt § 41-register skal det likevel fastsettes samme type regler som det skal settes for et konsesjonspliktig register, i den utstrekning det ikke er fastsatt noe annet i eller i medhold av hjemmelsloven.

Prostitusjonsregisteret må betraktes som svært følsomt, og Datatilsynet har ansett det for viktig at det gis regler for dette som best mulig kan ivareta de registrertes personvern.

Problemet i dette tilfelle var at det er gitt generelle forskrifter i medhold av strafferegistreringsloven som passer svært dårlig på dette spesielle register. Disse regler går foran regler gitt i medhold av personregisterloven.

Datatilsynet tok derfor initiativ til et samarbeid med Oslo Politikammer for å få utarbeidet et forslag til utfyllende regler for registeret, som kunne gi de registrerte en bedre beskyttelse utfra intensjonene i personregisterloven. Samtidig skulle reglene tilfredstille politiets krav. Man skulle så i fellesskap anmode Justisdepartementet om at de foreslåtte regler ble gjort gjeldende for registeret.

I løpet av 1984 kom man fram til et endelig utkast, og dette ble sendt Justisdepartementet for godkjenning. I februar godkjente departementet reglene, og de ble gjort gjeldende fra samme tidspunkt. Datatilsynet hadde et godt samarbeide med Oslo politikammer i denne saken.

Reglene er gjengitt i vedlegg 7.5 og det gjøres spesielt oppmerksom på følgende punkter:

Pkt. 3.1 som setter helt konkrete regler om utlevering av

opplysninger fra registeret.

Pkt. 3.2 som har regler om overføring til fjernarkiv og sletting av opplysninger.

Pkt. 4 om innsynsrett.

3.5 Politiets registre.

3.5.1 Innledning.

Politietatens registre kan grovt sett deles i to kategorier. På den ene siden de administrative registre som ikke har tilknytning til etterforskningen av straffbare forhold, men som er knyttet til de forvaltningsmessige oppgaver politiet er pålagt. På den annen side de registre som er knyttet til arbeidet med oppklaring av straffbare forhold. Disse siste registrene er opprettet i medhold av strafferegistreringslovens § 3 og er således i utgangspunktet ikke konsesjonspliktige, se personregisterlovens § 41. Den sier at registre på offentlig sektor som er opprettet i egen lov ikke er underlagt konsesjonsplikten, men det skal likevel fastsettes regler etter personregisterlovens § 11 i den utstrekning dette ikke er gjort i medhold av hjemmelsloven.

Datatilsynet har til nå behandlet de fleste forvaltningsregistrene, og vil når arbeidet med disse er ferdig, se om det trengs ytterligere regler for "kriminal-registrene".

3.5.2 Administrative registre.

De administrative registrene føres manuelt på det enkelte politikammer eller lensmannskontor. Datatilsynet har mottatt søknader for passregister, fremmedregister, våpenregister, førerkortregister, register over personer anholdt for beruselse og register over personer politiet i medhold av lov har tatt hånd om og hjulpet. Av disse er det bare det sistnevnte som ikke er konsesjonsbehandlet.

Fremmedregisteret er et register over utlendinger som oppholder seg i Norge. Registeret føres manuelt på kortarkiv med underliggende saksmappe. Konsesjon ble gitt høsten 1984 etter at de berørte parter hadde hatt anledning til å uttale seg på bakgrunn av et forslag til konsesjon som ble sendt på høring. I konsesjonen er det satt nærmere regler for bruken av registeret, bl.a. er det bestemt at saksmappen (i konsesjonen kalt "dokument 0") straks saken er ferdigbehandlet hos det lokale politi, skal overføres til Statens utlendingskontor for eventuell lagring. Det er videre bestemt at ved innvilgelse av norsk statsborgerskap, skal alle personopplysninger slettes på det lokale politikammer. Det er også satt spesielle vilkår for innsynsretten.

Register over personer politiet i medhold av lov har tatt hånd om og hjulpet (politiets tutoransvar) er et register de lokale politikamre har ført manuelt i mange tiår. Selv om konsesjon ennå ikke er gitt, har dette registeret vært meget omtalt i pressen. Det var nemlig en utbredt feil oppfatning av hva dette registeret egentlig var, idet enkelte trodde at dette var et nytt, sentralt edb-register som nå skulle opprettes over alle sinnslidende i landet, og at alle politikammerne skulle ha tilknytning til dette registeret.

Register over personer anholdt for beruselse er et enkelt manuelt kortregister. Datatilsynet mente at politiet ikke hadde behov for å oppbevare disse opplysningene lenger enn to måneder etter at forholdet oppsto, og at man i løpet av den tiden ville ha den administrative nytte av registeret som det måtte være behov for. Datatilsynet satte derfor en slettingsfrist på to måneder. Vedtaket er klaget inn for Kongen i statsråd. Endelig vedtak er ennå ikke fattet.

I tillegg til disse konsesjonspliktige registrene, fører politiet også et småbåregister, et håndverksbrevregister og handelsregisteret. Dette er manuelle registre uten sensitive opplysninger, og de er følgelig ikke konsesjonspliktige.

3.5.3 Registre med tilknytning til strafferettspleien.

I journalprotokollen registreres alle opplysninger politiet mottar om straffbare forhold. Journalprotokollen er navnet på den manuelle registrering, mens STRASAK er betegnelsen for edb-utgaven av registeret. I dag har ca. 10 politikamre tilgang til edb-utgaven av journalprotokollen, deriblant Oslo, Stavanger og Bergen. I løpet av 1985 vil ca. 10 nye politikamre få denne tilknytningen.

Det sentrale straffe- og politiopplysningsregister (SSP) er politiets arbeidsregister. Dette er et sentralt edb-register som omfatter følgende tidligere manuelle arbeidsregistre:

- strafferegisteret
- personhovedregisteret
- modusregisteret (kjent gjerningsmann)
- særkjenneregisteret
- oppnavnsregisteret
- signalementsdelen av personfotoregisteret.

Det er omtrent de samme politikamre som har tilknytning til SSP som til STRASAK-registeret.

Det føres også et domsarkiv som inneholder alle dommer, alle ekspedisjoner vedrørende disse og alle prøveløslatelser.

Det enkelte politikammer fører også lokale bøtereregistre og

registre over ubetalte og betalte forenklede forelegg.

Registeret over prostituerte som føres ved Oslo politikammer er omtalt under punkt 3.5 ovenfor.

4 TEKNOLOGISK UTVIKLING

4.1 Overvåkning ved ny teknologi.

4.1.1 Innledning.

Datatilsynet har også i tidligere årsmeldinger tatt opp problemer knyttet til nye kontrolltiltak. Anvendelse av EDB har skapt nye muligheter for sammenstilling av opplysninger. Dette har skapt press i retning av å bruke opplysninger til andre formål enn de opplysningene først er innhentet for. Automatisk trafikkovervåkning ved sensorer i veibanen og fotografering er et eksempel på nye registreringsformer. Veibommer som kan lese kort i bilen vår, så vi slipper å stoppe bilen for å betale er en annen type ny registrering. Bruksregistrering, f.eks. bruk av kjøpekort o.l., skaper elektroniske spor som kan misbrukes. Det elektroniske vektorøye, videokameraet, er billigere enn å betale et menneske for å gjøre jobben. I USA er en elektronisk fotlenke utviklet for fanger som kan sone i frihet.

4.1.2 Særlig om overvåkning i arbeidslivet.

Datatilsynet har i 1984 mottatt flere henvendelser om anvendelse av ny teknologi til overvåkning eller registrering på arbeidsplassen. Spørsmålene har knyttet seg til adgangskontroll, tidskontroll og bruksregistrering.

4.1.2.1 Adgangskontroll.

Det blir stadig mer vanlig at konvensjonelle nøkkellåser blir erstattet med nye låssystem. Delvis nyttes nøkkelkort som er en plastbrikke med perforering, der hullene erstatter nøkkelfprofilen. Fordelen med dette er at låsen lett kan omstilles hvis nøkkelen kommer på avveie eller en arbeidstaker slutter. Mer avansert er systemer hvor man må slå en kode og/eller nytte et plastkort med magnetstripe for å få opp døren.

Når det registreres elektronisk hvem som har adgang til ulike deler av bedriften, blir det opprettet et personregister på EDB. Det samme gjelder registrering av inn- og utpasseringer, kortnummer, sted og tidspunkt. I enkelte tilfeller registreres bare uregelmessigheter, mens andre registrerer alle passeringer (transaksjoner).

Av betydning for personvernet er hvorvidt såvel inn- som utpasseringer blir registrert og om det bare gjelder

ytterdører eller også sonepasseringer innen huset. Det er også viktig å fastsette en frist for sletting av opplysninger. Endelig reises spørsmålet om hvem som skal ha adgang til informasjonen. Slike tiltak er begrunnet i sikkerhetshensyn og anvendelse av opplysningene må ses i lys av det.

4.1.2.2 Tidskontrollsystemer.

Noen systemer kan nyttes både til adgangskontroll og tidskontroll. Tidskontrollen er en videreføring av stemplingsuret som ble erstattet av fleximetrene. Arbeidstakerne får plastkort til identifikasjon som stikkes inn i en leser. Inn- og utpassering skal registreres og arbeidstaker kan på et tastatur gi varsel om fravær som skyldes tjeneste, sykdom, permisjon, ferie, avspasering og overtid. Tidspunkt for retur skal angis. Systemet gir lønns- og personalkontor tidslogg, fraværssstatus, saldoavregninger, og avvik.

En annen form for tidskontroll er den som føres for å kontrollere medgått tid til å utføre arbeidsoperasjoner 0.1.

4.1.2.3 Brukskontroll.

For å føre kontroll med telefonbruk og fordeling av kostnader, ønsker stadig flere bedrifter å innføre telefondebiteringsutstyr. Det er ønske om å registrere hvilket internt nummer det ringes fra, hvilket nummer det ringes til, tidspunkt, antall tellerskritt og varighet av samtale. Flere hoteller har fått adgang til å registrere disse opplysningene, men telefonene skal da være merket med angivelse av hvilke opplysninger som blir registrert. Normalt skal opplysning om oppringt nummer slettes når gjesten har betalt for oppholdet. På arbeidsplasser er ofte behovet for registrering av oppring nummer mindre, og faren for personvernkrenkelse kan være større.

Det vil også være tilfeller der operatorers bruk av terminaler blir logget. Kassererens anslag på kassaterminalen kan oppbevares slik at antall anslag pr. minutt blir registrert og likeledes antall feilslag. Nå trenger ikke lavt antall anslag bety at kassereren ikke er dyktig, det kan bero på at vedkommende tar seg tid til å prate med kundene. På den annen side kan logging av bruk av terminaler være verdifullt ut fra sikringshensyn.

4.1.2.4 Video- og lydopptak.

Noen steder nyttes video- og lydopptak for å bedre sikkerheten. Banklokaler er eksempel på det. Videoopptak skjer kontinuerlig og noen steder settes lydopptak igang i ranssituasjoner. Ved enkelte sentralbord er det montert

såkalte dokumentasjonsbåndopptakere til bruk i visse situasjoner. Samtaler i cock-pit i fly tas løpende opp på voicerecorder. Sikkerhetshensyn vil ved en avveining lett måtte gå foran personvernens hensyn. Kombinasjoner av f.eks. adgangskontrollsystemer og videoopptak kan medføre at det opprettes personregistre.

4.1.3 Forholdet til konsesjonsplikt m.v.

Lønnstaker- og personalregistre er fritatt fra konsesjonsplikt i forskriftene til personregisterloven. Rammen for hva registrene kan inneholde, er fastsatt i § 2-12 og rammen for bruk er satt i § 2-1. Registrering av arbeidstakere må vurderes mot disse vilkårene. Registrering av typer opplysninger utover det som er listet opp i § 2-12 nr 2 kan skje dersom det følger av avtale mellom partene i arbeidslivet eller har hjemmel i lovgivning. Typer opplysninger som faller utenfor er f.eks. sluttårsak, nasjonalitet og oppringtonummer.

Avtaler mellom partene i arbeidslivet kan komme inn i form av persondataavtaler eller persondatainstruksjoner. Det er også inngått avtaler om overvåkning i bedriftene.

Datatilsynet har i en henvendelse til Justisdepartementet anmodet om at departementet vurderer lovgivning for videoovervåkning m.v. Personregisterloven kommer bare til anvendelse i tilfelle videoopptak oppbevares sammen med personidentifikasjon på en slik måte at opplysningene om den enkelte kan finnes igjen. I Sverige har man siden 1977 hatt en lov om videoovervåkning.

4.2 Helsesystemer.

4.2.1 Innledning.

Etter midten av sytti-tallet har man ikke opprettet sentrale, landsomfattende medisinsk-epidemiologiske registre. Vi har imidlertid hatt en lang periode med prosjekter og utviklingsarbeider om bruk av EDB innen helsesektoren. Dette arbeidet har dels hatt som siktemål å utvikle sentrale styringssystemer, dels å utvikle lokale enheter for håndtering av informasjon om pasienter og klienter.

4.2.2 Sentrale systemer.

De sentrale systemer som pr. idag er i drift baseres på en meldepliktsordning. Det er bl.a. i legeloven gitt bestemmelser som forplikter leger og andre å rapportere forekomster av visse tilstander. Dette gjelder bl.a. fødsler (Medisinsk Fødselsregister), kreft (Kreftregisteret), tuberkulose osv.

Vi har i dag et ti-talls slike registre som tjener ulike formål. Registrerne brukes oftest som statistikkunderlag og som basis for forskning. I noen grad brukes også registrerne til å overvåke forekomsten av visse typer epidemiske og smittsomme sykdommer. Registrerne kan også danne grunnlag for Helsedirektoratets tilsyn og kontroll.

4.2.3 Utviklingstendenser.

Datatilsynet har i de år det har virket, i noen grad vært i stand til å følge utviklingen av registreringsordninger innen helsevesenet. Som nevnt er det i de senere år ikke opprettet større individbaserte registreringsordninger, men det planlegges og utvikles ordninger som kan lede til dette.

Av større prosjekter kan nevnes de rent pasientadministrative systemer som ØMI (Økonomisk-Medisinsk Informasjonssystem), NOMIS (Norsk Medisinsk Informasjonssystem), PAS-R (Pasientregistreringssystem-Rogalandsdata) ol. Felles for disse er at de tar sikte på lokale eller regionale ordninger som i sin tur skal generere data og statistikker til bruk for sentrale myndigheter.

Man har imidlertid følt behov også for sentral registrering av sykdommer og skader. Som et ledd i dette ble det satt i gang et utviklingsprosjekt som tok sikte på å skulle forebygge skader og ulykker hvor barn er involvert. For dette formål opprettet man et eget utvalg, Handlingsutvalget mot barneulykker (HUMBU), som bl.a. testet meldeordninger og informasjonsinnhold osv. I tillegg har man i den senere tid opprettet en prosjektgruppe som skal utrede et sentralt sykdoms- og skaderegister.

I noen år har man også utredet et system for barnehelse og vaksinasjonskontroll, SYSBARN. Dette er et overvåknings-system for helsestasjonskontroller av barns helse. Man vil her registrere fremmøte på helsestasjonen og de rutiner man der gjennomgår, samt manglende fremmøte og kort om årsaken til dette.

4.2.4 Datatilsynets stilling.

Datatilsynet er ikke direkte involvert i disse utredningene. Datatilsynet kommer eventuelt inn som konsesjons-giver for de registre som måtte opprettes i forbindelse med meldeordningene.

Etter vedtagelsen av journalforskriftene til legelovens § 43 om legens ordnede opptegnelser, er det rimelig klart at registre som føres av offentlig medisinsk institusjon ikke er konsesjonspliktige, se personregisterlovens § 41. Dette gjelder imidlertid ikke andre registre enn de som er avledet av plikten til å føre journal. Således antar Datatilsynet at ØMI, NOMIS, SYSBARN og et eventuelt sykdoms-

og skaderegister må ha konsesjon. Dette må også gjelde sentrale epidemiologiske registre som Medisinsk fødselsregister, kreftregisteret osv.

Datatilsynet skal i medhold av prl. § 3 føre kontroll med bruken av personregistre og uttale seg vedrørende bruk av personopplysninger. I den forbindelse har tilsynet engasjert seg i spørsmålet om hvorvidt man lovlig kan kreve inn opplysninger for registreringsordningene. Opprettelsen av de lokale pasientregistrene har sin hjemmel i legeloven, og det samme har innhenting av opplysninger til enkelte epidemiologiske registre. Datatilsynet er imidlertid i tvil om det foreligger hjemmel til å foreta en generell registrering av forekomster av sykdom og skade. Datatilsynet antar for sin del at taushetsplikten slår gjennom i dette tilfellet og at man her ikke uten videre kan iverksette innhenting av opplysninger til registeret.

På samme måte har Datatilsynet følt behov for å vurdere personvernets stilling i forhold til sentrale registreringsordninger. Denne vurdering er ennå ikke gjennomført, men det faller naturlig å stille spørsmålstegn ved behovet for flere registreringsordninger når man likevel har ordninger på lokalt eller regionalt plan. Generelt bør man unngå å registrere samme informasjon flere ganger, og dersom behovet er statistikkgrunnlag og plantall, kan man anta at behovet kan dekkes gjennom generering av slike data på lokalt eller regionalt nivå.

4.2.5 Tilgang til opplysninger fra helsesektoren.

Det er i det senere utviklet ordninger som forutsetter at opplysninger utleveres fra helsevesenet til andre offentlige etater. Dette gjelder særlig ordninger som omfatter refusjoner og stønader. Sentralt her er f.eks. gjestepasientordningen, som har medført at refusjonsgivende myndighet har følt behov for flere opplysninger enn det taushetsplikten har gitt rom for. Bl.a. har man sett at det kreves opplysninger om diagnoser på individnivå. Det samme gjelder ordninger der man gir tilskudd til legevirksomhet eller til laboratorie- eller røntgenundersøkelser. Man må gå ut fra at den myndighet som skal gi refusjonen, også har behov for visse opplysninger som gjør ham i stand til å kontrollere at midler og ressurser blir brukt etter intensjonene, men Datatilsynet er kommet til at man må vise måtehold med innkrevingen av opplysninger til dette formål.

Til grunn for en slik vurdering ligger bl.a. hjemmelsspørsmålet, idet Datatilsynet er i tvil om slike opplysninger kan kreves eller om taushetsplikten hindrer dette. Man har imidlertid også sett at opplysningene hentes ut fra et område hvor det tradisjonelt har rådet en streng diskresjon. Som en følge av at andre offentlige myndigheter får opplysningene, senkes diskresjonsvernet fra det

strenge i f.eks. legeloven, til det lavere etter forvaltningsloven. Datatilsynet finner en slik utvikling uheldig.

4.2.6 Fremtiden og helsesystemene.

Datatilsynet har med en viss uro fulgt utviklingen av EDB-systemer inne helsesektoren. Man ser at det planlegges og utvikles større systemer hvor formålet er ideelt, men hvor det sammenlagte resultat kan medføre en svekkelse av personvernet.

Det man i første rekke savner er konsekvensanalyser med utgangspunkt i person- og pasientvernet og en utredning av hvorledes de ulike taushetspliktregler innvirker på systemene og utvekslingen av opplysninger innen helsevesenet og mellom helsevesenet og andre deler av den offentlige forvaltning. Datatilsynet har ikke ressurser til å lede an i en slik utredning.

5 ARBEIDSPLEANER OG BEMANNING FOR 1985

Som nevnt foran er det fremdeles søknader for registre opprettet før loven ble satt i kraft som ikke er behandlet. Datatilsynet har systematisk prøvd å nedarbeide disse restansene i 1984, men p.g.a. at vi har måttet prioritere nye registre og enkeltsaker, har det tatt lenger tid enn forutsatt å avvikle disse søknadene. Datatilsynet har imidlertid som mål å bli ferdig med disse gamle søknadene i 1985. Hvor vidt dette vil lykkes, vil bl.a. avhenge av tilgangen på nye saker og om vi får anledning til å beholde den ekstra saksbehandleren.

Når det gjelder kontrollvirksomheten, vil Datatilsynet prøve å få til en fortsatt økning i dette. Dette er en viktig forutsetning for at Datatilsynet skal få en økt troverdighet utad. Det er grunn til å reagere raskt med kontroll når det kommer saker opp i pressen og å foreta stikkprøvekontroller uten at mistanke foreligger på forhånd.

Datatilsynet har alltid prioritert informasjonsvirksomheten, og ønsker å opprettholde og øke aktiviteten på dette området. Vi regner med at video-filmen skal være en god hjelper i dette arbeidet og gjøre Datatilsynets eksistensi og virksomhet enda bedre kjent. Særlig gjelder dette i arbeidslivet og på skolene.

6 ENDRINGER I PERSONREGISTERLOVEN

Tidligere kontorsjef i Datatilsynet Arve Føyen gjorde høsten 1982 en utredning for Justisdepartementet om endringer i personregisterloven. Som nevnt i årsrapporten for 1983 ble denne rapporten sendt på høring og

i høringssvaret var at Datatilsynet ønsket en annen administrativ tilknytning enn å være underlagt Justisdepartementet. Vi foreslo der primært Statsministerens kontor eller Forbruker- og administrasjonsdepartementet. Det videre arbeid med denne rapporten ble utsatt til dette tilknytningsspørsmålet var avklart. Spørsmålet ble avklart våren 1985 med den løsning at Datatilsynet fremdeles skal være under Justisdepartementet, men at FAD skal forberede for statsråd klagesaker der Justisdepartementet er part.

Justisdepartementet har etter denne avklaringen nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra departementet, FAD og Datatilsynet. Denne gruppen har under utarbeidelse et prinsippnotat som drøfter eventuelle endringer i hovedprinsippene i loven. Dette notatet skal forelegges politisk ledelse i Justisdepartementet, og deretter skal det utarbeides en proposisjon som etter planen skal forelegges Stortinget våren 1986. Ventelig vil endringene i personregisterloven da ikke bli satt i kraft før 1.1.87.

Det er ikke foreslått eller gjort endringer i forskriftene til personregisterloven i 1984.

LOV AV 9. JUNI 1978 NR. 48 OM PERSONREGISTRE M M
(GJELDENDE FRA 1. JANUAR 1980 I HENHOLD TIL
KGL. RES. AV. 21. DESEMBER 1979)

KAPITTEL :

Lovens område

§ 1

Loven gjelder for personregistre og for annen bruk av personopplysninger i visse typer virksomhet.

Med personopplysninger er ment opplysninger og vurderinger som direkte eller indirekte kan knyttes til identifiserbare enkeltpersoner, sammenslutninger eller stiftelser. Med personregistre er ment registre, fortegnelser m.m. der personopplysninger er lagret systematisk slik at opplysninger om den enkelte person kan finnes igjen.

Loven gjelder for personregistre og bruk av personopplysninger i organ for stat eller kommune og i privat næringsvirksomhet, foreninger eller stiftelser.

Kongen kan bestemme at loven ikke skal gjelde for visse typer personregistre.

KAPITTEL 2

Datatilsynet

§ 2

Det blir opprettet et datatilsyn. Datatilsynet skal være et frittstående organ underordnet Kongen og det departementet Kongen fastsetter.

Datatilsynet blir ledet av et styre, som skal ha 7 medlemmer.

Medlemmene blir oppnevnt av Kongen, som også fastsetter hvem som skal være styrets formann og nestformann.

§ 3

Uttalelse fra Datatilsynet skal være innhentet før det blir gjort vedtak som i loven er lagt til Kongen. Dette gjelder likevel ikke vedtak etter § 2.

Datatilsynet skal ellers :

- 1) holde seg orientert om den generelle utvikling i bruken av personregistre og om de problemer som knytter seg til slike registre, samt sørge for informasjon i denne forbindelse,
- 2) gi råd og rettleiing om spørsmål om personvern og datasikring til dem som planlegger å opprette personregistre,
- 3) kontrollere at de lover, forskrifter og regler som gjelder for personregistre, blir fulgt, og at feil eller mangler blir rettet,
- 4) etter henvendelser eller av eget tiltak gi uttalelse i spørsmål som gjelder bruk av personopplysninger.

Kongen kan gi Datatilsynet ytterligere oppgaver som gjelder bruk m.m. av personregistre eller bruk av personopplysninger ellers.

§ 4

Datatilsynet skal føre en systematisk fortegnelse over personregistre som det gjelder konsesjonsplikt for etter § 9. Fortegnelsen skal vise hvem som har ansvar for registeret, hvilke typer opplysninger registeret kan inneholde, og hva det kan brukes til. Fortegnelsen skal henvise til de regler som ellers er fastsatt etter § 11. Et eksemplar av reglene skal oppbevares ved Datatilsynet.

Fortegnelsen og reglene skal være tilgjengelig for alle.

Kongen kan gi nærmere regler om fortegnelsen og gjøre slike unntak fra første ledd som er nødvendige ut fra beredskapshensyn eller hensynet til rikets sikkerhet.

§ 5

Datatilsynet kan kreve de opplysningene som trengs for at det kan gjennomføre sine oppgaver. Tilsynet kan kreve å få adgang til de stedene der personregistre og tekniske hjelpemidler fins, og til å gjennomføre de prøver eller kontroller som de mener er nødvendige.

Datatilsynets rett til å kreve opplysninger er ikke begrenset av bestemmelser om taushetsplikt.

Kongen kan gjøre slike unntak fra første og annet ledd som er nødvendige av hensyn til rikets sikkerhet. Kongen kan også gi forskrift om dekning av utgiftene ved kontroll.

KAPITTEL 3

Alminnelige regler

§ 6

Registrering av personopplysninger skal være saklig begrunnet ut fra hensynet til administrasjon og virksomhet i det organ eller foretak som foretar registreringen.

Uten at det er nødvendig, må det ikke registreres

1. opplysninger om rase, eller politisk eller religiøs oppfatning,
2. opplysninger om at en person har vært mistenkt, tiltalt eller dømt i straffesak,
3. opplysninger om helseforhold eller misbruk av midler,
4. opplysninger om seksuelle forhold,
5. andre opplysninger om familieforhold enn slike som gjelder slektskap eller familiestatus, formuesordningen mellom ektefeller og forsørgelsesbyrde.

§ 7

Alle har rett til å få opplyst hvilke opplysninger om dem selv som lagres eller bearbeides ved elektroniske hjelpemidler. Denne innsynsretten gjelder likevel ikke registre som bare brukes til statistikk, forskning eller generelle planleggingsmål. Innsynsretten gjelder heller ikke opplysninger som det må anses utilrådelig at vedkommende får kjennskap til, av hensyn til deres helse eller forholdet til personer som står dem nær.

For personregistre i organ for stat eller kommune gjelder innsynsretten, slik den er avgrenset i første ledd, også for opplysninger som ikke lagres eller bearbeides ved elektroniske hjelpemidler. Den registrerte kan likevel ikke kreve å få se dokumenter som regnes som interne etter forvaltningslovens § 18.

For personregistre i organ for stat eller kommune har alle dessuten rett til å få opplyst hvilke typer opplysninger som er tatt inn i registeret.

Kongen kan ved forskrift bestemme at det som er fastsatt i annet og tredje ledd, også skal anvendes på personregistre i privat næringsvirksomhet, foreninger eller stiftelser, eller for visse slike registre.

Kongen kan ved forskrift eller for det enkelte register fastsette flere unntak fra innsynsretten og fastsette nærmere regler eller vilkår for bruken av retten.

§ 8

Dersom et personregister inneholder uriktige eller ufullstendige opplysninger, opplysninger som det ikke er adgang til å ta inn i registeret, eller opplysninger som ikke lenger har betydning, skal opplysningene rettes, slettes eller suppleres såframt mangelen kan få betydning for den registrerte. Har mangelen ført til at det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger, skal det sørges for at feilen så vidt mulig ikke får betydning for den registrerte.

Når det foreligger feil som nevnt i første ledd, kan Datatilsynet gi pålegg om retting, sletting eller supplering av registeret og om tiltak etter første ledd annet punktum.

KAPITTEL 4

Plikt til å søke samtykke til å opprette personregistre

§9

Det kreves samtykke fra Kongen (konsesjon) for å opprette personregistre som skal gjøre bruk av elektroniske hjelpemidler. Slikt samtykke kreves også for å opprette andre personregistre dersom de skal inneholde

- 1) opplysninger om rase, eller politisk eller religiøs oppfatning
- 2) opplysninger om at en person har vært mistenkt, tiltalt eller dømt i straffesak
- 3) opplysninger om helseforhold eller misbruk av rusmidler
- 4) opplysninger om seksuelle forhold eller
- 5) andre opplysninger om familieforhold enn slike som gjelder slektskap eller familiestatus, formuesordningen mellom ektefeller og forsørgelsesbyrde.

Kongen kan bestemme at visse typer personregistre skal være unntatt fra konsesjonsplikten etter første ledd. For slike registre kan det fastsettes forskrifter om forhold som er nevnt i § 11. Det kan også fastsettes andre forskrifter for å begrense de problemer registeret ellers kunne medføre for den enkelte, bl.a. regler om at registeret skal kontrolleres av Datatilsynet og tas med i fortegnelsen etter § 4.

Kongens myndighet etter første og annet ledd kan bare delegeres til departementet eller til Datatilsynet.

Kongen kan gi forskrifter om sikringstiltak ved anlegg for drift av personregistre som nevnt i første ledd.

§ 10

Ved avgjørelsen av om samtykket skal gis, skal det - innenfor den rammen som er fastsatt i § 6 - vurderes om opprettelse og bruk av personregisteret kan volde problemer for den enkelte som ikke kan løses tilfredsstillende ved regler etter § 11. Dersom slike problemer kan oppstå, må det overveies om de blir oppveid av hensyn som taler for at registeret blir opprettet.

§ 11

Når det blir gitt samtykke etter § 9, skal det fastsettes regler for personregisteret som angir hvilke typer opplysninger registeret kan inneholde, og hva registeret kan brukes til.

I reglene skal det dessuten fastsettes slike vilkår som har betydning for bruken av registeret eller kan begrense de ulempene opprettelsen og bruken av registeret ellers kunne medføre. Særlig skal det overveies å fastsette regler om

- 1) innsamling og kontroll av de opplysninger registeret kan inneholde
- 2) behandling og lagring av disse opplysningene
- 3) adgangen til samkjøring med andre personregistre (kobling)
- 4) bruk av personnummer
- 5) utlevering av opplysninger, bl.a. om opplysninger kan overføres til andre registre
- 6) omfanget og innholdet av den informasjon som skal gis ved meldinger eller andre henvendelser til den registrerte
- 7) den enkeltes rett til å kreve opplysninger etter § 7
- 8) retting av opplysninger og rutiner i registeret
- 9) ajourføring av registeret
- 10) sletting eller ikke-bruk av opplysninger etter en viss tid, og eventuelt overføring av registeret til arkivverket.
- 11) sikkerhetstiltak og tilintetgjøring.

Reglene skal dessuten peke ut det organ eller foretak eller den person som har ansvaret for at reglene blir gjennomført.

§ 12

Regler som er fastsatt etter § 11, kan ikke fravikes uten at det er innhentet samtykke fra det organet som fastsetter reglene, eller - når reglene bestemmer det - fra departementet eller Datatilsynet.

KAPITTEL 5

Kreditt- og personopplysningsvirksomhet

§ 13

Med kredittopplysningsvirksomhet menes i kapitlet her virksomhet som består i å gi meddelelser som belyser kredittverdighet eller økonomisk vederheftighet (kredittopplysning). Kapitlet gjelder ikke bruk av opplysninger innen et foretak eller i forhold til foretak innen samme konsern. Det gjelder heller ikke avgivelse av opplysninger til annet kredittopplysningsforetak som loven gjelder for, forutsatt at opplysningene skal brukes i dette foretakets kredittopplysningsvirksomhet.

Kongen kan gi utfyllende forskrift om hva som skal reknes som kredittopplysningsvirksomhet. For visse typer foretak kan Kongen ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i kapitlet.

Foretak som driver kredittopplysningsvirksomhet, kan ikke uten samtykke fra Kongen drive annen personopplysningsvirksomhet.

§ 14

Et foretak kan ikke sette i gang kredittopplysningsvirksomhet før Kongen har gitt samtykke til det.

Ved avgjørelsen om at det skal gis samtykke, skal det legges vekt på om virksomheten kan forutsettes å ville bli drevet på en redelig og forsvarlig måte. Innenfor rammen av bestemmelsene i denne lov kan det settes slike vilkår for konsesjonen som er egnet til å fremme disse formål, bl.a. om sikkerhet for ansvar. For foretak som utenlandske interesser har bestemmende innflytelse over, kan det settes vilkår som gjelder etableringsformen og sammensetningen av selskapets ledelse.

§ 15

Kredittopplysningsforetaket skal påse at de opplysninger som brukes i kredittopplysningsøyemed, så vidt mulig er fullstendige, og at det ikke brukes opplysninger som kan danne grunnlag for ugrunnet eller urimelig avvisende holdning til den opplysningene gjelder.

En opplysning som ved kalenderårets utgang vil være 5 år gammel eller mer, kan bare brukes dersom det er åpenbart at forholdet fortsatt har vesentlig betydning for vurderingen av den opplysningene gjelder.

§ 16

Foretaket kan ikke som ledd i kredittopplysningsvirksomhet bruke

- 1) opplysninger om rase, eller politisk eller religiøs oppfatning
- 2) opplysninger om at en person har vært mistenkt, tiltalt eller dømt i straffesak
- 3) opplysninger om helseforhold eller misbruk, av rusmidler
- 4) opplysninger om seksuelle forhold
- 5) andre opplysninger om familieforhold enn slike som gjelder slektskap eller familiestatus, formuesordningen mellom ektefeller og forsørgelsesbyrde.

Kongen kan likevel gi samtykke til at opplysninger som er nevnt i første ledd nr. 2 og 3 samles inn og meddeles i visse tilfelle.

§ 17

Kredittopplysning må ikke gis når det etter det som foreligger, går fram at bestilleren ikke har saklig behov for den.

Kongen kan ved forskrift eller for det enkelte foretak gi regler om beskyttelse av innsamlede opplysninger mot uberettiget bruk.

§ 18

Kredittopplysning skal vanligvis meddeles skriftlig. Den kan gis muntlig dersom den ikke inneholder noe som kan bli anført mot den opplysningen gjelde, eller kredittopplysningen av praktiske grunner må gis uten opphold. Blir en kredittopplysning gitt muntlig, skal opplysningens innhold samt bestillerens navn og adresse noteres og oppbevares minst et halvt år. Inneholder den noe som kan bli anført mot den opplysningen gjelder, skal den bekreftes skriftlig.

Kredittopplysninger kan gis ved utsending av publikasjon eller lister, forutsatt at publikasjonen eller listen bare inneholder opplysninger om næringsdrivende, og at opplysningene er gitt i summarisk form. Slike publikasjoner kan bare sendes til medlemmer og abonnenter.

Anmodning om kredittopplysning som går ut på at bestilleren skal få vite det kredittopplysningsforetaket blir kjent med i framtiden eller i et bestemt tidsrom, kan bare omfatte opplysninger om næringsdrivende.

§ 19

Når kredittopplysning om noen som ikke er næringsdrivende blir gitt eller bekreftet skriftlig, skal kredittopplysningsforetaket vederlagsfritt sende gjenpart, kopi eller annen melding om innholdet til den det er bestilt opplysninger om. Foretaket plikter ikke å opplyse hvem som har bestilt opplysningene, eller hvem det har mottatt opplysningene fra.

§ 20

Alle har rett til å få opplyst hva foretaket har lagret om dem selv til bruk i kredittopplysningøyemed, og til å få opplyst hvilke kredittopplysninger som er gitt om dem de siste seks måneder. Svar skal gis skriftlig om ikke vedkommende har samtykket i at det blir gitt på annen måte. Blir opplysning om hva et register inneholder gitt i form av et sammendrag, eller har foretaket lagret opplysninger som ikke gjengis fullstendig, skal dette sies i svaret. Den opplysningene gjelder, kan kreve å få gjennomgå alle dokumenter m.m. ved henvendelse til foretaket.

Foretaket plikter ikke å opplyse hvem som har bestilt opplysningene, eller hvem det har mottatt opplysningene fra.

§ 21

Kongen kan ved forskrift fastsette at § 14 om konsesjonsplikt skal gjelde også for andre foretak som driver personopplysningsvirksomhet.

I konsesjonen kan det settes vilkår om innsamling, lagring og bruk av opplysningene, samt om kontroll, om innsynsrett for den opplysningene gjelder og om rett til å kreve seg slettet av register.

KAPITTEL 6

Databehandlingsforetak.

§ 22

Virksomhet som består i å bearbeide personopplysninger for andre ved elektroniske hjelpemidler, må ikke settes i gang før Kongen har gitt samtykke til det. § 14 annet ledd gjelder tilsvarende.

Første ledd gjelder ikke dersom bearbeidelsen utelukkende skjer for andre foretak innen samme konsern.

Kongen kan gi utfyllende forskrifter om hva som skal reknes som databehandlingsforetak ved anvendelse av første ledd, og kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i dette kapitlet.

§ 23

Foretak som må ha konsesjon etter § 22 første ledd, må ikke uten avtale med oppdragsgiveren anvende opplysningene til andre formål enn det oppdraget gjelder. Opplysningene kan heller ikke uten slik avtale overlates til noen andre for lagring eller bearbeidelse.

§ 24

Foretaket skal treffe de sikringstiltak som trengs.

Kongen kan ved forskrift eller for det enkelte foretak gi bestemmelser om de sikringstiltak som skal gjennomføres.

KAPITTEL 7

Adresserings- og distribusjonsvirksomhet.

§ 25

Virksomhet som består i å selge eller på annen måte tilby adresser for grupper av personer, eller i å utføre oppdrag for utsending av reklame og andre meddelelser til slike grupper, kan ikke settes i gang før Kongen har gitt samtykke til det. § 14 annet ledd gjelder tilsvarende.

Kongen kan gi utfyllende forskrift om hvilke foretak som er konsesjonspliktige etter første ledd, og kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i kapitlet.

§ 26

Et register til bruk for virksomhet som er nevnt i § 25 første ledd, kan ikke inneholde

- 1) opplysninger om rase, eller politisk eller religiøs oppfatning
- 2) opplysninger om at en person har vært , tiltalt eller dømt i straffesak
- 3) opplysninger om helseforhold eller misbruk av rusmidler
- 3) opplysninger om seksuelle forhold
- 5) andre opplysninger om familieforhold enn slike som gjelder slektskap eller familiestatus,

formuesordningen mellom ektefeller og forsørgelsesbyrde

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak ytterligere begrense foretakets adgang til å registrere personopplysninger, og regulere bruken av registrerte opplysninger.

§ 27

Uten hinder av bestemmelsene i § 26 kan foretaket sende meldinger på grunnlag av kunde- og medlemsregistre som stilles til rådighet av oppdragsgiveren. Slike registre må bare nyttes til å sende meldinger om oppdragsgiverens varer eller tjenester o.l., og de kan ikke overlates til andre.

§ 28

Foretak skal i sine registre slette enhver som ber om det. En registrert kan kreve å få opplyst hvem som er foretakets kilde for registreringen.

Gjelder kravet om sletting slikt register som er nevnt i § 27, skal kravet sendes til oppdragsgiveren, som plikter å påse at vedkommende blir strøket som adressat ved seinere bruk av registeret. Den som har satt fram kravet, skal underrettes om videresendingen og om oppdragsgiverens navn.

§ 29

Kongen kan ved forskrift eller for det enkelte foretak gi bestemmelser med sikte på å hindre at personopplysninger blir brukt i strid med §§ 26 og 27 og for å sikre gjennomføringen av reglene i § 28.

§ 30

Kongen kan ved forskrift bestemme

- 1) at §§ 26 og 28 skal gjelde tilsvarende for foretak som i enkeltstående tilfeller påtar seg oppdrag som er nevnt i § 25 første ledd,
- 2) at visse typer opplysninger ikke skal kunne anvendes for utvalg av adressater ved utsending av meldinger for foretakets egne varer og tjenester o.l., samt at § 28 skal gjelde tilsvarende for slike adresselister.

KAPITTEL 8

Opinions- og markedsundersøkelser

§ 31

Virksomhet som består i å utføre opinions- eller markedsundersøkelser for andre, kan ikke sette i gang før Kongen har gitt samtykke til det.

§ 14 annet ledd gjelder tilsvarende.

Kongen kan gi utfyllende forskrift om hvilke foretak som er konsesjonspliktige etter første ledd, og kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i dette kapitlet.

§ 32

Personopplysninger som noen gir under opinions- eller markedsundersøkelser, må ikke meddeles videre i en slik form at opplysningen kan henføre til en enkelt person.

Opplysninger som er mottatt for opinions- og markedsundersøkelser, må ikke brukes for andre formål.

§ 33

Uten samtykke fra den opplysningene gjelder, må opplysning om navn, fødselsdato, fødselsnummer eller liknende ikke innføres i register som bearbeides ved elektroniske hjelpemidler. Heller ikke må slike opplysninger innføres i et annet register som er særskilt utformet med sikte på at opplysningene skal være lett tilgjengelige og anvendelige.

Uten samtykke fra den opplysningen gjelder, må innsamlede opplysninger ikke lagres i mer enn et halvt år i slik form at de kan henføres til en enkelt person.

§ 34

Kongen gir nærmere forskrifter om slik virksomhet som er nevnt i § 31. Forskriftene kan bl.a. inneholde bestemmelser om innhenting av opplysninger, om lagring av innhentede opplysninger, og andre bestemmelser som skal sikre at innsamlede personopplysninger ikke nyttes på urett måte eller kommer på urette hender.

§ 35

Kongen kan ved forskrift bestemme at §§ 32 til 34 skal gjelde også for foretak som i enkeltstående tilfelle påtar seg slike oppdrag som er nevnt i § 31 første ledd, og for foretak som setter i verk slike undersøkelser for sin egen administrasjon og virksomhet.

KAPITTEL 9

Overføring til utlandet, m.m.

§ 36

Register som omfattes av § 9 første ledd må ikke overføres til utlandet uten samtykke av Kongen.

Personopplysninger som er innsamlet her i riket, må ikke overføres til utlandet uten samtykke av Kongen når formålet er å innføre opplysningene i et register nevnt i § 9 første ledd.

Kongen kan ved forskrift gjøre unntak fra første og annet ledd. Det kan fastsettes at disse bestemmelser ikke skal gjelde i forhold til enkelte andre land.

§ 37

Kongen kan gi forskrift om samarbeid mellom Datatilsynet og tilsynsmyndigheter i andre land. I slik forskrift kan det fastsettes særlige regler om meldeplikt for registre og om kontroll med eller tilintetgjøring av registre.

KAPITTEL 10

Straff og erstatning

§ 38

Med bøter eller fengsel inntil ett år eller begge deler straffes den som forsettlig eller aktløst

- 1) unnlater å innhente samtykke etter § 9, § 13 tredje ledd, § 14, § 22, § 25, § 31 eller § 36
- 2) overtrer regler eller vilkår fastsatt etter § 11, § 14, § 22, § 25, § 31 eller § 36,
- 3) bruker opplysninger i strid med reglene i § 16, § 18, § 23, § 26, § 27, § 32 eller § 33
- 4) unnlater å etterkomme krav fra Datatilsynet etter § 5 eller § 8
- 5) unnlater å etterkomme krav om opplysninger etter § 7 eller § 20 eller krav om sletting etter § 28
- 6) unnlater å gi melding etter § 19 til den opplysningene gjelder.

Medvirkning straffes på samme måte.

I forskrift som gis i medhold av loven, kan det fastsettes at overtreding av forskriften skal straffes med bøter eller fengsel inntil ett år eller begge deler.

§ 39

Er en overtreding som nevnt i § 38 begått av noen som har handlet på vegne av et foretak, kan bøtestraff idømmes foretaket, selv om ingen kan straffes etter § 38.

Ved utmåling av straff etter denne paragrafen skal det særlig legges vekt på om overtredingen er foretatt for å fremme foretakets interesser, og om foretaket har hatt fordel av overtredingen.

Straffelovens § 28 gjelder ikke bøtestraff etter denne paragraf.

§ 40

Har foretak som driver virksomhet som nevnt i § 13, meddelt opplysninger i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her, eller meddelt opplysninger som viser seg uriktige eller åpenbart misvisende, skal foretaket erstatte det tap som påføres den opplysningene gjelder. Dette gjelder uten hensyn til om det er utvist skyld fra noen som har opptrådt på vegne av eller i tjeneste hos foretaket.

KAPITTEL 11

Forholdet til andre lover. Ikraftsetting.
Overgangsregler.

§ 41

Konsesjonsplikten etter § 9 jfr. § 10 gjelder ikke for personregistre i organ for stat eller kommune som er opprettet ved egen lov. Også for slike registre skal det likevel fastsettes regler som nevnt i § 11, i den utstrekning det ikke er fastsatt noe annet i eller i medhold av heimelsloven. Også de andre bestemmelsene i loven gjelder for slike registre i den utstrekning det ikke er fastsatt noe annet i eller i medhold av heimelsloven.

§ 42

Loven trer i kraft den dag Kongen bestemmer.

For personregistre som er opprettet før loven trer i kraft, og som omfattes av § 9, skal det søkes om samtykke innen en frist som Kongen fastsetter. Forutsatt at søknad er kommet inn innen fristen, kan personregisteret brukes uendret inntil det er fastsatt regler etter § 11.

Reglene i annet ledd gjelder tilsvarende når det kreves

samtykke etter kapitlene 5-9.

§ 43

Fra loven trer i kraft gjøres følgende endringer i andre lover.

1. Lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker

§ 2: Nytt annet ledd skal lyde :

Denne bestemmelse er likevel ikke til hinder for at banken driver kredittopplysningsvirksomhet i samsvar med lovgivningen for slik virksomhet.

2. Lov 24. mai 1961 nr 2 om forretningsbanker

§ 18 nytt annet ledd skal lyde :

Denne bestemmelse er likevel ikke til hinder for at banken driver kredittopplysningsvirksomhet i samsvar med lovgivningen for slik virksomhet.

3. Lov 11. juni 1976 nr 71 om finansieringsvirksomhet

§ 15 nytt annet ledd skal lyde :

Denne bestemmelse er likevel ikke til hinder for at foretaket driver kredittopplysningsvirksomhet i samsvar med lovgivningen for slik virksomhet.

FORKRIFTER I MEDHOLD AV LOV AV 9. JUNI 1978 NR. 48 OM PERSONREGISTERE M. M.

Gitt av Justisdepartementet 21. desember 1979
med endringer av 10. mars 1981,
jfr. kgl. resolusjon 21. desember 1979.

KAP. 1. OM INNSYNSRETTE.

Personregisterloven § 7 fjerde og femte ledd.)

§ 1-1

Svar på henvendelser som nevnt i personregisterloven § 7 første ledd skal gis snarest mulig og senest innen en måned.

Svaret skal gis skriftlig dersom ikke den som benytter innsynsretten samtykker i at svaret gis muntlig eller på annen måte.

§ 1-2

Svar på henvendelser som nevnt i personregisterloven § 7 annet ledd skal gis snarest mulig og senest innen en måned. Dersom innsynsretten kan motvirke mulighetene for å få en sak som er under behandling avklart, kan institusjonen fastsette at vedkommende ikke skal ha adgang til opplysningene så lenge undersøkelser pågår, (jfr. forvaltningsloven § 20 første ledd).

Den registeransvarlige bestemmer ellers, ut fra hensynet til forsvarlig saksbehandling, hvordan dokumentene eller opplysningene skal gjøres tilgjengelig for vedkommende. På anmodning skal vedkommende gis skriftlig svar ved utskrift eller avskrift fra registeret.

§ 1-3

Svar på henvendelser som nevnt i personregisterloven § 7 tredje ledd skal gis umiddelbart.

Svaret skal gis skriftlig dersom ikke den som benytter innsynsretten samtykker i at svaret gis muntlig eller på annen måte.

§ 1-4

Datatilsynet gis myndighet som nevnt i personregisterloven § 7 femte ledd til ved enkeltvedtak å fastsette unntak fra innsynsretten. Datatilsynet kan også ved enkeltvedtak fastsette nærmere regler eller vilkår for bruk av retten, herunder unntak fra reglene i dette kapittel.

§ 1-5

Innsynsretten etter lovens § 7 annet ledd i opplysninger som ikke lagres eller bearbejdes ved elektroniske hjelpemidler, skal også gjelde for de registre over nåværende eller tidligere ansatte, personale eller representanter som finnes i privat næringsvirksomhet, foreninger eller stiftelser, jfr. lovens § 7 fjerde ledd.

Som interne dokumenter som etter § 7 annet ledd kan unntas fra innsyn, skal i denne sammenheng regnes alle dokumenter arbeidsgiver selv utarbeider for sin interne saksforberedelse samt dokumenter som er utarbeidet for den interne saksforberedelse av særskilte rådgivere eller sakkyndige, eller av annen sammenslutning eller stiftelse innenfor eget konsern eller organisasjon.

Også dokumenter om å innhente dokumenter nevnt i denne bestemmelse kan unntas fra innsyn.

Selv om dokumentet er unntatt fra annet og tredje ledd bør vedkommende ha rett til å gjøre seg kjent med de deler av dokumentet som inneholder faktiske opplysninger eller sammendrag eller annen bearbeidelse av faktum. Dette gjelder likevel ikke faktiske opplysninger som finnes i annet dokument som vedkommende har innsyn i.

KAP. 2. FRITAK FRA KONSESJONSPLIKT.

(Personregisterloven § 9 annet ledd.)

§ 2-1

Personregistre som omfattes av dette kapittel er unntatt fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Vilkårene for konsesjonsfrihet er at kravene til registrenes innhold m.v. i §§ 2-2 til og med 2-15 følges, og at følgende regler overholdes:

(1) FORMAL

Registeret må ikke brukes til andre formål enn det som følger av typebetegnelse i §§ 2-2 til og med 2-15, eller i strid med andre lovregler som gjelder for føringen eller bruken av registeret.

(2) UTOVERING

Personopplysninger må ikke utleveres fra registeret til utenforstående, unntatt når utlevering skjer

a) med samtykke fra den opplysningene gjelder,

- b) til annen sammenslutning eller stiftelse innenfor eget konsern (jfr. lov av 4. juni 1976 nr. 59 om aksjeselskaper § 2-1).
- c) med hjemmel i lov, eller i forskrift gitt med hjemmel i lov,
- d) med hjemmel i avtale mellom partene i arbeidslivet,
- e) som ledd i betalingsinnkreving (inkasso),
- f) fra registre som nevnt i §§ 2-2 og 2-12 som nødvendig ledd i opprettelse og administrasjon av kollektive forsikringsordninger,
- g) for registre som nevnt i § 2-12 til registre for utarbeidelse av lønnsstatistikk som har konsesjon etter personregisterloven § 9. Denne bestemmelse er ikke til hinder for at annet kan bestemmes i avtale mellom partene i arbeidslivet,
- h) fra registre som nevnt i § 2-4 til annen bank, etter beslutning fra styret eller noen som har fullmakt fra styret til å avgjøre spørsmål om utlevering,
- i) fra registre som nevnt i § 2-5 til andre livsforsikringsselskaper eller deres bransjeorganisasjoner, etter beslutning fra styret eller noen som har fullmakt til å avgjøre spørsmål om slik utlevering.

Oppbevaring eller behandling av personopplysninger hos et databehandlingsforetak som har konsesjon etter personregisterloven § 22, eller hos et adresserings- eller distribusjonsforetak som har konsesjon etter loven § 25, regnes ikke som utlevering når dette skjer etter oppdrag fra registerets eier.

Denne bestemmelse om utlevering gjelder ikke for personregistre som nevnt i §§ 2-1, 2-13 og 2-15.

3) KOPLING.

Registeret må ikke koples sammen med andre personregistre, unntatt når koplingen

- a) skjer med hjemmel i lov,
- b) har hjemmel i avtale mellom partene i arbeidslivet,
- c) er ledd i utveksling og sammenholding av opplysninger i et foretaks vanlige administrative rutiner,
- d) går ut på å sammenligne navn og adresser for å unngå dobbeltforsendelser o.l.,
- e) skjer i forbindelse med utlevering som nevnt i punkt (2) bokstav f.

Registre som nevnt i § 2-4 og § 2-8 regnes i denne sammenheng som ett register.

(4) SIKRING.

Den registeransvarlig må sørge for forsvarlig sikring av de registrerte personopplysninger, slik at ikke noen får tilgang til opplysningene uten å ha rett til eller krav på dem.

Datatilsynet kan gi pålegg som ansees som nødvendige for å oppnå forsvarlig sikring.

Fødselsnummer må ikke benyttes utenpå postsendinger. For organ i staten vises for øvrig til gjeldende sikkerhets- og databeskyttelsesinstruks med utfyllende bestemmelser (datasikkerhetsdirektivet). Denne bestemmelse gjelder ikke for registre som nevnt i § 2-15.

(5) SLETTING.

Tidligere medlemmer, kunder, abonnenter og leverandører skal slettes fra registre som nevnt i §§ 2-2, 2-3, 2-4, 2-5 og 2-6 når vedkommende krever det og andre lovregler ikke er til hinder for sletting.

Utsendelsene som registre som nevnt i § 2-7 brukes til, må påføres avsenders navn og adresse. Enhver som ber om det kan kreve seg slettet fra registeret.

Opplysning om "lånenummer" i utlånsregister som nevnt i § 2-8 skal biblioteket slette av eget tiltak når den utlånte bok er tilbakelevert.

§ 2-2

Foreningers medlemsregistre unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et slikt register menes en fortegnelse over forenings nåværende og tidligere medlemmer som ikke inneholder andre personopplysninger enn:

- (1) navn
- (2) adresseopplysninger
- (3) opplysninger om nummer (anropsnummer) for telefon, telex og andre teletjenester
- (4) medlemsnummer
- (5) medlemskoder (opplysninger om type medlemsskap o.l.)
- (6) tillitsverv
- (7) kjønn
- (8) fødselsdato
- (9) data for distribusjon av trykksaker, publikasjoner o.l.
- (10) opplysninger om kurs, utdanning o.l. innen foreninger eller i tilknytning til denne
- (11) utdanning, stilling, arbeidsgiver
- (12) kontingentopplysninger
- (13) utlånte eiendeler

- (14) lønnsopplysninger
- (15) resultater fra idrettskonkurranser o.l.

§ 2-3

Kunde-, abonnent- og leverandørregistre unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et slikt register menes register over kunder/abbonnenter og/eller leverandører som ikke inneholder andre personopplysninger enn :

- (1) navn
- (2) kontaktnummer og kontaktperson
- (3) konsernopplysninger
- (4) adresseopplysninger
- (5) opplysninger om nummer (anropsnummer) for telefon, teleks og andre teletjenester
- (6) kontonummer bank/post og andre opplysninger i den sammenheng
- (7) rubriseringsdata (så som kategori kunde/leverandør, distrikt, type varer, kontonummer i regnskap, kunde-/leverandørnummer, andre opplysninger til bruk i statistikk og annen bedriftsintern avregning og andre opplysninger som ikke angår fysiske personer eller personlige forhold)
- (8) inkasso- og utbetalingsopplysninger
- (9) saldoinformasjon
- (10) kredittgrense
- (11) betalingsbetingelser
- (12) aldersfordeling av saldoposter
- (13) purringsstatus

§ 2-4

Kunderegistre i banker som omfattes av :

- lov av 23.april 1982 om Norges Bank
- lov av 1.mars 1946 nr. 3 om Den Norske Stats Husbank
- lov av 10.desember 1948 nr. 2 om Norges Postsparebank
- lov av 15.juni 1949 nr. 1 om Norges Kommunalbank
- lov av 24.mai 1961 nr. 1 om sparebanker
- lov av 24.mai 1961 nr. 2 om forrætningsbanker
- lov av 5.februar 1965 nr. 2 om Statens landbruksbank
- lov av 28.april 1972 nr. 22 om Statens Fiskarbank
- lov av 25.mars 1977 nr. 14 om Den Norske Industribank A/S

unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Kunderegistre som er unntatt fra konsesjonsplikten etter første ledd kan bare benyttes i forbindelse med innlån, utlån, betalingsformidling, inkasso, forvaltning og andre ordinære banktjenester.

I det enkelte kunderegister kan følgende personopplysninger registreres :

(1) Kundeopplysninger

Med kundeopplysninger menes personopplysninger om bankens kunder, kausjonister , og andre som banken har saklig behov for å registrere opplysninger om på grunn av deres forhold til kunden (jfr. personregisterloven § 6 første ledd).
Følgende kundeopplysninger kan registreres :

- a) navneopplysninger
- b) adresseopplysninger (bosteds- , arbeids-, adviserings- og tilskriveradresser)
- c) opplysninger om anropsnummer for telefon, teleks og andre teletjenester
- d) fødselsnummer
- e) foretaksnummer og arbeidsgivernummer
- f) kjønn
- g) antall konti (egne, kausjonist, garantist o.l.)
- h) sivilstand
- i) stillingsbetegnelse
- j) notatfelt med rent administrative opplysninger om kundeforholdet (disposisjonsforhold, sperringer o.l.) Personopplysninger som nevnt i personregisterloven § 6 annet ledd tillates ikke registrert i notatfelt
- k) kundetype og kundekode
- l) formues- og inntektsforhold, og beløpsangivelse for beregnet kredittverdighet
- m) kundeopplysninger (opprettelse, avslutning o.l.)
- n) henvisninger til andre som banken har saklig behov for å registrere på grunn av deres forhold til kunden (kausjonister, garantister, konsern, datterselskap, arbeidsgiver e.l.)

(2) Konto- og oppdragsopplysninger.

Med konto- og oppdragsopplysninger menes opplysninger om de enkelte konti eller oppdrag.

Følgende konto- og oppdragsopplysninger kan registreres :

- a) kontonummer og oppdragsnummer
- b) andre numre i tilknytning til kontoen (depotnummer, disponentnummer, bankkortnummer, kausjonistnummer, betalingskortnummer, aksjenummer m.v.)
- c) åpnings- endrings-, avslutningsdato, og andre dato opplysninger vedrørende kontoen eller oppdraget
- d) rente- dekort-, provisjonsbetingelser og gebyrer
- e) saldo, gebyrbeløp, rentebeløp debet/kredit,

- omkostninger, provisjoner agio, og andre statusopplysninger
- f) avdrags-, termin-, og forfallsopplysninger
- g) opplysninger om purringer, overtrekk og inkasso
- h) disposisjonsopplysninger, stikkord
- i) innvilgede lån
- j) opplysninger om stillet sikkerhet (prioritet, takst, utløpsdatoer o.l.)
- k) henvisningsopplysninger av betydning for disponeringen av kontoen eller oppdraget
- l) notatfelt med rene administrative opplysninger om kontoen eller oppdraget (disposisjonsforhold, sperringer o.l.). Personopplysninger som nevnt i personregisterloven § 6 annet ledd tillates ikke registrert i notatfeltet.
- m) kontoanalysedata
- n) betalingsmottakers/kreditorens kontonummer, navn adresse og fødselsnummer
- o) opplysninger som er nødvendige for å hindre uttak på sperret konto

(3) Transaksjonsopplysninger.

Med transaksjonsopplysninger menes opplysninger som registreres i forbindelse med bruk av kontoen, inklusive transaksjoner som tilføres automatisk slik som renter, provisjoner o.l.

Følgende transaksjonsopplysninger kan registreres:

- a) transaksjonsbeløp og valutasort
 - b) arkivreferanse og terminalidentifikasjon
 - c) ID-nummer (ikke fødselsnummer), bilagsnummer, sjekknnummer o.l.
 - d) tekstkode, tekst og annen beløpsidentifikasjon
 - e) bokføringsdato, valuteringsdato, og andre tidsbestemmelser av transaksjonsforløpet
 - f) henvisninger til motpost
 - g) førings- og behandlingsskoder
- 4) Administrative opplysninger og interne referanser.

I tilknytning til opplysninger som nevnt i punkt (1) til og med punkt (3) ovenfor, kan det registreres administrative opplysninger som systemet må benytte for at det skal kunne arbeide i samsvar med de kunde-, konto-, oppdrags-, og transaksjonsopplysninger som er nevnt. Dessuten kan det registreres interne referanser som bare benyttes for å vise til andre rutiner eller registre, og som ellers ikke har behandlingsmessige konsekvenser.

5) Statistikk.

Felter for klassifisering og koding av opplysninger til å utarbeide offentlig og intern statistikk kan

benyttes for personopplysninger som tillates registrert etter punkt (1) til og med punkt (3) ovenfor. Statistikk må ikke utarbeides i en slik form at opplysningene direkte eller indirekte kan føres tilbake til den enkelte konto eller kunde.

§ 2-5

Forsikrings- og utlånsregistre i livsforsikringsselskaper som omfattes av lov av 19. juni 1911 nr. 1 om forsikringsselskaper kap. 3, unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et forsikringsregister menes et personregister over forsikringstakere og andre som er tilknyttet forsikringspoliser som er tegnet i selskapet.

Livsforsikringsselskapenes forsikringsregister kan brukes til :

- (1) den ordinære administrasjon av selskapets livs- og pensjonsforsikringer
- (2) å beregne provisjon til salgsmedarbeidere og honorar til leger vedrørende utskrivning av dødsattester, legeerklæringer o.l.
- (3) å fremstille statistikk over premier, erstatningsytelser, kunder o.l. for revisjonsformål og for å kunne drive produktutvikling
- (4) å fremstille grunnlagsdata for selskapets interne økonomiske og administrative rutiner
- (5) å utarbeide tilbud om forsikringsdekning
- (6) å gjennomføre oppfølging av erstatningstilfeller og foreta risikobedømmelse ved bl.a. å gi opplysninger til bransjens felles organer (Nemnden for helsebedømmelse, og Livsforsikringsselskapenes registreringskontor
- (7) å gjennomføre forsikringstekniske beregninger
- (8) å kunne foreta informasjonsutveksling mellom organisasjoners medlemsregistre og for de personer som omfattes av forsikringen
- (9) å gi kunder informasjon om selskapet og dets produkter.

Livsforsikringsselskapenes forsikringsregistre må ikke inneholde andre opplysninger enn :

- (1) Personlige opplysninger om personer som er tilknyttet en forsikringspolise, herunder:
 - a) navn og adresse
 - b) fødselsnummer
 - c) firmanummer
 - d) kjønn
 - e) sivilstand
 - f) yrke
 - g) polisennummer og medlemsnummer
 - h) arbeidsgiver og organisasjon

- 1) andre identifikasjonsopplysninger for de registrerte
- (2) opplysninger om forsikredes helse, sykdomstilfeller og skader, herunder
 - a) opplysninger om sykdommens eller skadens art og varighet
 - b) dødsårsak
- (3) Opplysninger om forsikringens verdi, dvs. opplysninger om
 - a) selskapets forsikringsforpliktelser
 - b) forsikringens aktuelle kapitalverdi
 - c) data som inngår i beregning av disse
- (4) Opplysninger om premiene, dvs. opplysninger om
 - a) polisens
 - b) betalingsbetingelser
 - c) fradrag og tillegg i premien
 - d) data som inngår i beregningen av disse
 - e) data for styring av skattefradrag
- (5) Opplysninger for gjennomføring av oppgjørs- og erstatningsberegninger, dvs.
 - a) data for beregning av erstatningsbeløp, herunder forsikringsform, bonus m.v.
 - b) trekk- og skatteopplysninger
 - c) opplysninger om erstatningsmottaker
- (6) Andre forsikringsopplysninger m.v.
 - a) statistiske data
 - b) forsikringstekniske data, herunder opplysninger og beregningsgrunnlag, nettopremier og opplysninger om indeksregulering
 - c) provisjonsdata
 - d) reassuransedata
 - e) poliselånsdata
 - f) styrings- og hjelpedata for EDB

Med et utlånsregister menes et personregister over enkeltpersoner og andre som er registrert i forbindelse med utlån.

Livsforsikringsselskaperens utlånsregistre kan brukes til selskapets ordinære administrasjon av sin utlånsvirksomhet.

Utlånsregistrene må ikke inneholde andre opplysninger enn:

- (1) Opplysninger om personer og andre som er registrert i forbindelse med utlån, herunder

- a) navn og adresse
 - b) fødselsnummer
 - c) firmanummer
 - d) lånenummer
 - e) andre identifikasjonsopplysninger om de registrerte
- (2) Opplysninger om lånet, herunder
- a) innvilget beløp, restlån, status og type
 - b) rentesats, avdrag, antall terminer, og forfall
 - c) lånets formål og oppsigelsesbestemmelser
 - d) betalte renter og avdrag samt restanser
- (3) Opplysninger om hva slags pant som er stillet i sikkerhet for lånet, herunder
- a) pantets betegnelse med eventuelt grunnboksnummer og bruksnummer
 - b) pantets takstbeløp
 - c) pantets type
 - d) grunnkode og festetid
- (4) Diverse opplysninger av statistisk, geografisk og intern art for klassifisering av lånet herunder
- a) tinglysningsopplysninger
 - b) debitortype
 - c) geografisk beliggenhet
 - d) garantier
 - e) båndlagte beløp
 - f) prioriteter og beløp

§ 2-6

Leietakerregistre unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et slikt register menes et register over register-eierens leieboere som ikke inneholder andre personopplysninger enn:

- (1) navneopplysninger
- (2) adresseopplysninger
- (3) fødselsnummer (såfremt registeret brukes til fordeling av ligningsmessig underskudd i borettslag)
- (4) medlemsnummer i borettslag
- (5) ansiennitetsopplysninger til bruk ved tildeling av leilighet
- (6) medlemskontingentbeløp
- (7) leilighetsnummer og adresse
- (8) leilighetstype og størrelse
- (9) leilighetens alder
- (10) leilighetens verdi (takst) ved omsetning
- (11) leilighetens omsetningsform

- etc.)
- (13) medlemmets tilknytning til leilighet (eier, fremleier, leier etc.)
- (14) dato for innflytning
- (15) betaling/restansedata for kontingentinnkreving
- (16) betaling/restansedata for leieinnkreving
- (17) oversikt over tidligere leietakere til bruk ved fordeling av ligningsmessig underskudd i borettslag
- (18) bankkontonummer for automatisk belastning av leie på konto
- (19) andre rent administrative opplysninger

§ 2-7

Registre for utsendelse av publikasjoner/trykksaker som bare inneholder følgende personopplysninger unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd:

- (1) navneopplysninger
- (2) adresseopplysninger
- (3) nummer (anropsnummer) for telefon, teleks og andre teletjenester
- (4) yrke/tittel
- (5) opplysninger nødvendige for utsendelse, unntatt opplysninger nevnt i personregisterloven § 5 annet ledd.

§ 2-8

Katalog-, låner- og utlånsregister i bibliotekene unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et katalogregister menes et register over et biblioteks titler som brukes som et hjelpemiddel i biblioteket og som kun inneholder følgende personopplysninger:

- (1) signatur
- (2) forfatter
- (3) tittel
- (4) utgavebetegnelse
- (5) utgiversted og -år
- (6) sidetall og antall bind
- (7) tittelnummer

eller andre lignende opplysninger.

Med et lånerregister menes en fortegnelse over samtlige lånere i biblioteket som ikke inneholder andre personopplysninger enn følgende:

- (1) lånenummer
- (2) navn
- (3) alder
- (4) adresseopplysninger

- (5) yrke
- (6) dato for utsendelse av lånekortet

Med et utlånsregister menes en fortegnelse over hvert enkelt av bibliotekets bøker e.l. som kun inneholder følgende personopplysninger:

- (1) eksemplarnummer
- (2) tilhørighet i bibliotek
- (3) status
- (4) utlånsdato
- (5) forfallsdato
- (6) lånenummer
- (7) antall innkallinger sendt
- (8) statistikk over antall utlån

§ 2-9

Advokaters arkiver/registre som ikke gjør bruk av elektroniske hjelpemidler unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

Med et slikt register/arkiv menes en advokats fortegnelse over tidligere og nåværende klienter og motparter, samt andre med tilknytning til disse.

§ 2-10

Legers, tannlegers, psykologers eller annet godkjent helsepersonells registre som ikke gjør bruk av elektroniske hjelpemidler ut fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

§ 2-11

Registre opprettet i medhold av lov av 4. juni 1976 nr. 59 om aksjeselskaper § 3-8 unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd dersom det ikke inneholder slike opplysninger som nevnt i § 6 annet ledd.

§ 2-12

Register over den registeransvarliges nåværende eller tidligere ansatte, personale og representanter, unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd dersom

1. registeret ikke gjør bruk av elektroniske hjelpemidler
2. registeret gjør bruk av elektroniske hjelpemidler og ikke inneholder andre opplysninger enn:
 - (1) navneopplysninger
 - (2) adresseopplysninger
 - (3) opplysninger om nummer (anropsnummer) for telefon, telex og andre teletjenester
 - (4) fødselsnummer og annet nummer knyttet til person

- (rullenummer/arbeidstakernummer)
- (5) rubriseringsdata, (såsom kategori, type ansatt/representant, distrikt, type varer, kontonummer i regnskap, representantkategori, andre opplysninger til bruk i statistikk og annen bedriftsintern avregning)
 - (6) kjønn
 - (7) nærmeste pårørende
 - (8) sivilstand
 - (9) stillingsbetegnelse
 - (10) yrkesopplysninger som etter overenskomst eller tariffavtale har betydning for lønns- og arbeidsvilkår
 - (11) opplysninger om utdanning og praksis
 - (12) lønns- og provisjonsopplysninger
 - (13) bankkontonummer
 - (14) pensjonsopplysninger
 - (15) trekk- og skatteopplysninger
 - (16) ansettelses- og sluttdato (permisjoner e.l.)
 - (17) dødsdato
 - (18) fraværsg dato, type fravær og varighet. Angivelse av sykdommens art tillates ikke registrert utover det som er pålagt ved lov av 4. februar 1977 nr. 4 § 20 om arbeiderværn.
 - (19) firmabil e.l.
 - (20) utlånte eiendeler
 - (21) lån til ansatte eller garanti for lån
 - (22) opplysning om den ansatte er mobiliseringsdisponent (ja/nei) evt. militært løpenummer, grad, og rulleførende avdeling.

I tillegg til de opplysninger som er oppregnet ovenfor kan det i slike registre tas inn opplysninger når det er pålagt i medhold av gjeldende lover eller avtaler mellom partene i arbeidslivet.

§ 2-13

Forlagenes personarkiver/registre til bruk ved utgivelse av biografiske leksika, konversasjonsleksika og fagleksika unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

§ 2-14

Dags- og ukepressens personregister til bruk i journalistisk virksomhet unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 9 første ledd.

§ 2-15

Personregistre som kun inneholder personopplysninger om valgte eller oppnevnte representanter i organ opprettet i medhold av lov av 12. november 1954 nr. 1 om styret i kommunene, eller lov av 16. juni 1961 nr. 1 om fylkeskommuner, eller lov av 19. desember 1952 nr. 7 om Den norske kirkes ordning, unntas fra konsesjonsplikten

etter personregisterloven § 9 første ledd.

Det samme gjelder personregistre som kun inneholder personopplysninger om Stortingets representanter eller medlemmer av Stortingets komiteer.

§ 2-16

Konsesjonsfrihet etter dette kapittel gjelder også når flere konsesjonsfrie registre føres som ett register. Forutsetningen for konsesjonsfrihet er dessuten at dette registeret ikke inneholder andre opplysninger enn det som er tillatt etter bestemmelsene for hver enkelt av de registrene som føres som ett. De øvrige vilkår for konsesjonsfrihet for de enkelte registre må også overholdes.

KAPITTEL 3

FRITAK FRA KONSESJONSPLIKT MOT MELDEPLIKT

(Personregisterloven § 9 annet ledd)

Opphevet.

KAPITTEL 4

KONSESJON FOR KREDITT- OG PERSONOPPLYSNINGSVIRKSOMHET (Personregisterloven § 13 annet ledd og § 17 annet ledd)

§ 4-1

Følgende virksomheter regnes ikke som kredittopplysningsvirksomhet:

- (1) meldinger fra offentlige registre om rettigheter og heftelser i fast eiendom eller løsøre.
- (2) meldinger fra banker (jfr. lov 23. april 1882 om Norges Bank, lov av 1. mars 1946 nr. 3 om Den Norske Stats Husbank, lov av 10. desember 1948 nr. 2 om Norges Postsparebank, lov av 15. juli 1949 nr. 1 om Norges Kommunalbank, lov av 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker, lov av 24. mai 1961 nr. 2 om foretningsbanker, lov av 5. februar 1965 nr. 2 om Statens Landbruksbank, lov av 28. april 1972 nr. 22 om Statens Fiskarbank og lov av 25. mars 1977 nr. 14 om Den Norske Industribank A/S) og fra finansieringsselskaper (jfr. lov av 4. juni 1976 nr. 71 om finansieringsvirksomhet) som gjelder dekningskontroll for sjekk eller annet uttak fra konto, diskontering av vekslar og avbetalingskontrakter. Det samme gjelder når slike meldinger formidles for bank eller

finansieringsselskap av et utenforstående foretak.

(3) meldinger til den opplysningene gjelder.

(4) utgivelse av ligningsdata.

§ 4-2

Følgende virksomheter unntas fra konsesjonsplikten etter personregisterloven § 14:

- (1) banker, jfr. lov av 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker og lov av 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker.
- (2) finansieringsvirksomhet i medhold av lov av 4. juni 1976 nr. 71 om finansieringsvirksomhet.
- (3) statsbanker opprettet ved egen lov.

§ 4-3

Fødselsnummer må ikke benyttes utenpå postsendinger.

§ 4-4

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gjøre unntak som nevnt i personregisterloven § 13 annet ledd annet punktum.

§ 4-5

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gi slike regler som nevnt i personregisterloven § 17 annet ledd.

KAPITTEL 5

KONSESJON FOR DATABEHANDLINGSFORETAK

(Personregisterloven § 22 tredje ledd og § 24 annet ledd)

§ 5-1

Et forvaltningsorgan (jfr. forvaltningsloven § 1) som bare bearbeider personopplysninger for andre over-, under- eller sideordnede organer i samme etat, regnes ikke som databehandlingsforetak etter personregisterloven § 22 første ledd.

Det samme gjelder når et forvaltningsorgan bearbeider opplysninger for kollegiale organer, sakkyndige eller tilsynsførere m.v. som er tilknyttet etaten, eller for private som er engasjert for å løse oppgaver for etaten.

§ 5-2

Et forvaltningsorgan som bearbeider personopplysninger som det har mottatt fra andre forvaltningsorganer, regnes ikke som databehandlingsforetak etter personregisterloven § 22 første ledd dersom bearbeidingen hovedsaklig skjer ut fra organets eget behov, eller for slike organer som nevnt ovenfor i § 5-1. Dette gjelder selv om bearbeidede opplysninger sendes tilbake til det organ som forvaltningsorganet mottok opplysninger fra.

§ 5-3

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i personregisterloven kap. 6, jfr. loven § 22 tredje ledd.

§ 5-4

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gi bestemmelser som nevnt i personregisterloven § 24 annet ledd.

KAPITTEL 6

KONSESJON FOR ADRESSERINGS- OG DISTRIBUSJONSVIRKSOMHET

(Personregisterloven §§ 25, 26 og 29)

§ 5-1

Reglene i kapittel 7 i personregisterloven gjelder ikke for virksomhet drevet av forvaltningsorganer (jfr. forvaltningsloven § 1).

§ 6-2

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gjøre slike unntak som nevnt i personregisterloven § 25 annet ledd.

§ 6-3

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gi regler som nevnt i personregisterloven § 26 annet ledd.

§ 6-4

For å gjennomføre reglene i personregisterloven § 28 må foretaket opprette et eget register over eller på annen måte anmerke de personer som etter lovens § 28 krever seg slettet blant de adresser foretaket tilbyr eller benytter, slik at de som har krevd seg slettet, ikke lenger står som adressat på de utskrifter som foretaket tilbyr eller benytter til distribusjon.

Når foretaket har mottatt krav om sletting, skal det bare oppbevare de opplysninger om vedkommende som er nødvendig

for å hindre at vedkommende kommer med en adressatutskrift.

Tiltak etter første og annet ledd skal foretas innen en frist som fastsettes ved den enkelte konsesjon.

§ 6-5

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gi slike regler som nevnt i personregisterloven § 29.

§ 6-6

I medhold av personregisterloven § 30 nr. 1 bestemmes at lovens § 28 skal gjelde også for foretak som i enkeltstående tilfeller påtar seg oppdrag som nevnt i lovens § 25 første ledd.

I medhold av personregisterloven § 30 nr. 2 bestemmes at lovens § 28 skal gjelde også for adresselister til bruk for utsending av et foretaks egne varer og tjenester o.l.

KAPITTEL 7

(Personregisterloven §§ 31 og 35.)

§ 7-1

Et forvaltningsorgan (jfr. forvaltningslovens § 1) som utfører opinions- eller markedsundersøkelser for andre over- eller sideordnede organer i samme etat, trenger ikke konsesjon etter personregisterloven § 31 første ledd.

Det samme gjelder når et forvaltningsorgan utfører opinions- eller markedsundersøkelser for kollegiale organer, sakkyndige eller tilsynsførere m.m., som er tilknyttet etaten, eller for private som er engasjert for på løse oppgaven for etaten.

§ 7-2

Et forvaltningsorgan som utfører opinions- eller markedsundersøkelser ved hjelp av opplysninger det har mottatt fra andre forvaltningsorganer, trenger ikke konsesjon etter personregisterlovens § 31 første ledd, dersom undersøkelsen hovedsaklig skjer ut fra organets egne behov, eller for slike organer som nevnt ovenfor i § 7-1. Dette gjelder selv om bearbeidede opplysninger sendes tilbake til det organ som forvaltningsorganet mottok opplysning fra.

§ 7-3

Datatilsynet gis myndighet til ved enkeltvedtak å gjøre unntak fra de enkelte bestemmelser i personregisterloven

kap. 8, jfr. lovens § 31 annet ledd.

§ 7-4

I henhold til personregisterloven § 35 bestemmes at lovens §§ 32 til 34 også skal gjelde for foretak som i enkeltstående tilfeller påtar seg slike oppdrag som nevnt i lovens § 31 første ledd, og for foretak som setter i verk slike undersøkelser for sin egen administrasjon og virksomhet.

KAPITTEL 8

SAMTYKKE TIL OVERFØRING TIL UTLANDET

(Personregisterloven § 36 tredje ledd.)

§ 8-1

Dersom register eller opplysning som nevnt i lovens § 36 første og annet ledd overføres til utlandet, behøves ikke slikt samtykke som nevnt i § 36. Overføring må meldes til Datatilsynet i god tid før overføring finner sted. Datatilsynet kan nekte overføring eller sette vilkår for overføringen.

Overføring behøver ikke meldes når Norge har plikt til å foreta slik overføring etter folkerettslig overenskomst eller som følge av medlemskap i internasjonal organisasjon.

KAPITTEL 9

STRAFFEBESTEMMELSER

(Personregisterloven § 38 tredje ledd.)

§ 9-1

Den som forsettlig eller aktløst unnlater å følge reglene i disse forskrifter § 1-1, § 1-2, § 1-3, § 2-1, § 4-3 eller § 8-1, straffes med bøter eller fengsel inntil ett år eller begge deler.

Medvirkning straffes på samme måte.

REGISTERTILSYNET

JP/km

8.05.1984

Notat

De nordiske datachefer konstaterer, at der i de seneste år er sket en sådan teknisk udvikling, at der i løbet af kort tid må forventes at blive etableret en række forskellige informationssystemer, som blandt andet indebærer, at det vil blive muligt i langt højere grad end hidtil at få detaljerede oplysninger, ikke blot om virksomheders forhold, men også om privatpersoners forhold. Således kan som eksempler nævnes avisers og nyhedsbureauers on-line salg og formidling af tekster/oplysninger om, hvad der har været omtalt i dagspressen.

Efter datachefernes opfattelse kan sådanne informationssystemer give et meget bredt og i nogle tilfælde fortegnet billede af blandt andet enkeltpersoner. Der er endvidere en risiko for, at der vil blive registreret og dermed distribueret urigtige eller vildledende oplysninger, blandt andet fordi "billedet" kan tegnes på grundlag af korte abstracts.

Datacheferne har derfor besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe med det formål at vurdere, hvilke konsekvenser sådanne informationssystemer må antages at få for de registre-redes integritet og retsbeskyttelse. Det er herunder arbejdsgruppens opgave at stille forslag om eventuelle begrænsninger, navnlig i den eksterne udnyttelse af systemerne og navnlig i relation til private personer. arbejdsgruppen skal endvidere vurdere om gældende ansvarsregler og korrektions- og berigtigelsesprocedurer virker tilfredsstillende.

DATATILSYNET

RAMMEKONSESJON

J.nr.: 84/288-2

TG/-

04.05.84

I medhold av Lov om personregistre m.m. av 9.6.78 nr. 48 § 9, jfr. Kgl. res. av 21.12.1979 pkt. 1 gis
 samtykke (konsesjon) til å lage, bruke og lagre lyd- og billedopptak i behandlingsøyemed.

Konsesjonen gjelder for:
 LYD- OG BILLEDOPPTAK VED

Datatilsynet har fastsatt følgende vilkår for samtykket.
 Vilkårene skal gjøres kjent for personell som gjør opptak og/eller bruker disse i sitt arbeid.

1 REGISTERANSVARLIG (personregisterloven § 11 siste ledd)

Ansvarlig for opptakene er ved

Registeransvarlig plikter å sørge for at bestemmelsene i personregisterloven med forskrifter og denne konsesjon blir fulgt.

2 REGISTERETS OMFANG/REGISTRERINGSMEDIUM

.....

3 REGLER ETTER PERSONREGISTERLOVEN § 11 FØRSTE LEDD

3.1 Opptakenes innhold

Opptakene kan inneholde de typer opplysninger som må anses relevante i det enkelte behandlingsopplegg.

3.2 Hva opptakene kan brukes til/formålet med opptakene

Opptakene kan bare nyttes som hjelpemiddel i det diagnostiske arbeid og i behandlingen av klientene. Dessuten kan opptak brukes i institusjonens egen undervisning og forskning.

Opptakene kan brukes sammen med pasientjournal.

Dersom opptak skal nyttas utover dette, må den registeransvarlige innhente ny tillatelse fra Datatilsynet.

Om andres bruk av personopplysninger fra opptakene, se konsesjonens punkt 4.3.

4 VILKAR ETTER PERSONREGISTERLOVEN § 11 ANNET LEDD

4.1 Innsamling/kontroll

Opplýsingene i registreret kan bare innhentes gjennom opptak, etter at skriftlig samtykke er innhentet fra klienten og/eller klientens foreldre/foresatte. Det må ikke tas kopi av opptaket.

4.2 Utlån av opptak i forbindelse med behandling/opplæring

Utlån av opptak er kun tillatt når klienten og/eller klientens foreldre/foresatte har gitt skriftlig samtykke til dette. Det samme gjelder for behandlingspersonalet.

Et slikt utlån må ikke strekke seg over mer enn en uke.

Den som får utlånt et opptak er ansvarlig for bruk og oppbevaring av opptaket i utlånsperioden og skal avgi skriftlig taushetspliktserklæring.

I tilfelle forsker utenfor institusjonen søker om å få adgang til opptak som er institusjonens eiendom vises det til forvaltningsloven § 13 d.

4.3 Sletting av opptak

Den registeransvarlige skal slette opptak som ikke lenger har betydning.

Hvis klienten og/eller klientens foreldre/foresatte forlanger det skal opptak av klienten slettes.

Hvis ikke noe annet er avtalt, kan et opptak oppbevares i inntil 2 år, hvorefter opptaket skal slettes.

Er det behov for lengre oppbevaring og dette ikke er avtalt på forhånd, må samtykke fra klienten og/eller klientens foreldre/foresatte innhentes på nytt.

4.4 Adgang til opptak - sikring

Bare det ansatte behandlingspersonale som har behov for

opptak i sitt arbeid, skal ha tilgang til disse.

Den registeransvarlige må sørge for slik sikring av opptak som hindrer at noen får tilgang uten å ha rett eller krav på disse. Når opptak ikke er i bruk skal de være redlåst i arkivskap.

4.5 Taushetsplikt

Hvis det er nødvendig med teknikere eller andre hjelpere i forbindelse med opptak disse undertegne særskilt taushetserklæring. Erklæringen skal oppbevares av den registeransvarlige.

4.6 Straff

Brudd på Lov om personregistre av 9.6.1978 nr. 49 og forskrifter gitt i medhold av dette og betingelser satt i denne konsesjon straffes med bøter eller fengsel i inntil 1 år eller begge deler, jfr. personregisterloven § 38.

4.7 Innsynsretten etter personregisterloven § 7

Innsynsrett etter personregisterloven § 7 gjelder for slike opptak.

Det er nødvendig at klienten og/eller klientens foreldre/foresatte samtykker i at det i forbindelse med praktisering av innsynsretten kan bli vist bilder av andre klienter som er med på samme opptak.

Svar på slik henvendelse skal gis snarest mulig og senest innen 1 måned.

5 FORBEHOLD OM ENDRINGER I KONSESJONSVILKÅRENE

Datatilsynet tar forbehold om å trekke konsesjonen tilbake, eller gi nye og endrete vilkår når dette finnes nødvendig ut fra personvern hensyn.

Helge Seip
direktør

Tove Grønn

Vedlegg: Taushetserklæring

DATATILSYNET

NOTAT

TG/-

26.9.84

UTFYLLENDE REGLER FOR OSLO POLITIKAMMERS REGISTER OVER
PROSTITUERTE JFR. PRL. § 4:

1. REGISTERANSVARLIG (personregisterloven § 11 siste ledd)

Ansvarlig for registeret er den som til enhver tid er ansvarlig for Oslo-politiets "prostitusjons- og hallikgruppe". Dette er for tiden politibetjent Leif Larsen.

2. REGLER ETTER PERSONREGISTERLOVEN § 11 FØRSTE LEDD

2.1. Hva registeret kan brukes til

Registeret kan bare brukes i det arbeid som Oslo-politiets prostitusjons- og hallikgruppe utfører.

3. VILKAR ETTER PERSONREGISTERLOVEN § 11 ANNET LEDD

3.1. Utlevering av opplysninger fra registeret

Utlevering av opplysninger fra registeret er kun tillatt i følgende tilfeller:

1. Annen politinstans kan få opplysninger om den enkelte registrerte når denne instans har skjellig grunn til mistanke om at den prostituerte har begått en straffbar handling, jfr. strpl.'s regler.

2. Blir en prostituert gravid, kan opplysning om dette gis til sosialkontoret.

3. For øvrig kan utlevering bare skje når lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for dette og utlevering har hjemmel i lov.

4. I forbindelse med forskning må kun statistisk

materiale leveres ut til den enkelte forsker.

3.2 Sletting av opplysninger

Hvis en prostituert ikke antas å ha forbindelse med hallik, og hun ikke er observert i miljøet i løpet av 2 år, skal alle opplysninger om henne overføres til fjernarkiv. Nøkkel/nøkler til dette arkiv oppbevares hos Datatilsynet.

Opplysninger lagret i fjernarkiv om en registrert kan kun brukes, når vedkommende påny observeres i prostitusjonsmiljøet og når en person er anmeldt som hennes hallik. Ellers skal alle opplysninger om de registrerte makuleres etter to år.

Når rapport er skrevet og godkjent, skal alle spaningsopplysninger som er samlet inn på hånd eller andre media, slettes/makuleres.

3.3 Adgang til registeret - sikring

Adgang til registeret har bare medlemmer av Oslo-politiets prostitusjons- og hallikgruppe.

Den registeransvarlige må sørge for slik sikring av de registrerte opplysninger som hindrer at noen får tilgang uten å ha rett eller krav på opplysningene.

4 INNSYNSRETTE ETTER PERSONREGISTERLOVEN § 7

Ved henvendelse kan den enkelte få opplyst muntlig om hun er registrert eller ikke. Etter registeransvarliges vurdering i det enkelte tilfelle kan andre opplysninger gis.

ØVERSIKT OVER FOREDRAG HOLDT AV DATATILSYNETS ANSATTE I
1984Direktør Helge Seips foredrag:

- 23.01.84 Ski Rotary.
- 27.01.84 Bergen Juridiske stud.
- 07.02.84 Nito.
- 13.02.84 Brummundal Rotary.
- 14.02.84 Sykepleiere i bedriftshelsetjenesten.
- 15.02.84 Dataseminar, Kristiansand
- 22.02.84 Tønsberg - Åpent datamøte for div. organisasjon.
- 23.02.84 Securitas-seminar, Oslo.
- 07.03.84 Norges Tekniske Høgskole.
- 13.03.84 Norges Rederforbund (personalarkiver).
- 19.03.84 Oslo Handelskammer, Scandinavia.
- 20.03.84 Oslo folkeakademi.
- 21.03.84 IB"-skolen Emsjø.
- 22.03.84 Maridalen Rotary.
- 22.03.84 Radiumhospitalet.
- 29.03.84 AISEC, Blindern.
- 01.04.84 DLF, Stavanger (dataforedrag).
- 04.04.84 Nocus, Alborg.
- 05.04.84 Oslo Katedralskole.
- 05.04.84 Eik Lærerskole, Tønsberg.
- 02.05.84 Forvaltningshøyskolen, Oslo.
- 06.05.84 Lærerseminar, Otta.

- 10.05.84 Bergen Universitet.
- 10.05.84 Drammen Bibliotek, åpent datamøte i Unge Høyre regi.
- 11.05.84 Tannlegestudenten, Oslo
- 15.05.84 Moss rådhus, Åpent datamøte i Unge Høyre regi.
- 21.05.84 Konferanse om språket i databransjen (Sara-Viking).
- 27.06.84 Nordisk bibliotekarmøte Reykjavik.
- 21.08.84 IBM's seminar for norsk likningsfolk, Lidingø.
- 22.08.84 Seminar Kristiansand (i flere organisasjoners regi).
- 28.08.84 Weiders Farmasøytiske Institutt, for helsearbeidere.
- 06.09.84 Norske Revisorers Forening, Gjølo.
- 19.09.84 Østfold Ingeriørhøyskole.
- 24.09.84 Athenium Rotary.
- 16.10.84 Oslo Revisorers Forening.
- 18.10.84 Redriftsøkonomisk Institutt.
- 19.10.84 Kristiansand Lærnehøyskole.
- 20.10.84 Norsk Farmasøytiske Selskap.
- 25.10.84 Handelshøyskolen i Bergen.
- 01.10.84 Rikshospitalet, seminar.
- 14.11.84 Industriens Sikkerhetsutvalg.
- 15.11.84 Bekkestua bibliotek, arr. Bærum Handelsstand.
- 20.11.84 Det regionale høyskolerådet for Oslo og Akershus.
- 27.11.84 Kurs Forsvaret, Halden.
- 05.12.84 Kommuneforbundet, Folkets Hus, Oslo.
- 10.12.84 Kurs Sundvollen, for medarbeidere i fagpressen.
- 13.12.84 Konferanse Sofia Moria, NIF, NTNF m.fl.

Kontorsjef Tor Hafli's foredrag:

- 10.01.84 Orienteringsmøte for Bergen Bank.
- 04.05.84 Fagdager i Kristiansand.
Oil Industry Services A/S.
- 29.05.84 Seminar i helse- og sosialrett.
Universitetet i Bergen.
- 06.09.84 Foredrag i Markedsanalyseforeningen.
- 25.10.84 Foredrag for NIPA.
- 14.11.84 Foredrag ved Department of Computer Science ved
University of Strathclyde, Glasgow.
- 14.11.84 Foredrag for Norske Studenter i Glasgow.

Førstekonsulent Eirik Djønnnes foredrag:

- 20.01.84 Universitetet i Tromsø.
- 10.02.84 Møre og Romsdal distriktshøyskole.
- 21.02.84 Universitetet i Bergen.
- 29.02.84 Foredrag opplæringsavdelingen, Rasjonaliserings-
direktoratet, personregisterlovenseminar.
- 16.05.84 Foredrag Datainspektionen i Stockholm om person-
registerloven.
- 19.09.84 Foredrag, Industriens Sikkerhetsutvalg.
- 21.09.84 Foredrag, Vetre kurscenter.
- 27.09.84 Foredrag fylkesskattesjefer, Oppdal.
- 19.11.84 Forelesning Nord-Trøndelag distriktshøyskole,
Steinkjer.
- 28.11.84 Det regionale høyskolestyret, personvern,
teknologisk utfordring.
- 07.12.84 Foredrag, Norsk Kommuneforbund, Fagerfles.

Konsulent Tove Grønns foredrag:

- 16.2.84 Skolesjefen i Torsberg:
(10-14) konsesjon for videregående skole.
- 16.2.84 SAS-avd. handel og kontor:
(19-21) loven/Datatilsynet/aktuelle problemer.

- 23.2.84 Hov videregående skole:
personregisterloven.
- 15.3.84 Sosial-pedagogisk institutt/Blindern:
EDR/skole/samfunn (spørsmål rundt).
- 22.3.84 RTV:
Orientering personregisterloven og
taushetspliktsregler.
- 28.3.84 Ped.senter v/Linderud videregående skole:
personvern og lovverk.
- 30.3.84 Østfold distriktshøyskole:
Datatilsynet/personregisterloven/problemer.
- 3.4.84 Sosialhøyskolen, Stavaanger:
personregisterloven - særlig
pasientopplysninger/taushetsplikt/forskning.
- 25.4.84 Datahøyskolen (EDB-skolen)
Datatilsynets arbeid.
- 3.5.84 Asker/Bærum pp-tjeneste/Askertun:
pp-konsesjon - praksis.
- 21.5.84 Statens institutt for folkehelse:
EDB-sikkerhet.
- 12.9.84 Fylkeslegen i Oppland/Gausdal:
personvern - teknologi innen helse-/
sosialektorer.
- 28.8.84 Akershus fylkeskommune Seminar:
personregisterloven/personvern/oppgaver.
- 10.10.84 " " "
- 22.11.84 Temadag/Akershus fylkeskommune:
personvern.
- 22.11.84 PP-tjenester Aust-Agder/Kristiansand:
pp-konsesjon og praksis.
- 27.11.84 Det regionale Høyskolestyre:
personregisterloven.

Konsulent Nils Jørgen Langtvedts foredrag:

- 04.01.84 Seminar om EDB på distriktssosialkontorene.
Oslo Kommune, Sosialkontoret.
- 05.01.84 Seminar om EDR på distriktssosialkontorene.
Oslo Kommune, Sosialkontoret.
- 19.01.84 Grunnopplæring i EDB, Rasjonaliseringsdirekto-

ratet.

- 02.02.84 Ris skole. Kurs for lærere; EDB, individ og samfunn.
- 29.02.84 Seminar om personregisterloven, Rasjonaliseringsdirektoratet.
- 14.03.84 Norsk Forening for barne- og ungdomspsykiatriske Institusjoner. Kurs; EDB i helsevesenet.
- 02.04.84 Institutt for Datasikkerhet. Kurs.
- 03.04.84 Bedriftsøkonomisk Institutt A/S. Generelt om Datatilsynet og personregisterloven.
- 10.04.84 Norsk Rikskringkasting. Interopplæring. EDB og personvern.
- 11.04.84 Oslo Handelsgymnasium. Generelt om Datatilsynet og personregisterloven.
- 18.06.84 Helsepersonellens Administrasjonsforbund, HAF. Seminar om EDB i helsevesenet, Trondheim.
- 19.06.84 Institutt for Datasikkerhet. Seminar om datasikkerhet og katastrofeplanlegging.
- 11.09.84 Norske Datasentralers Drifts Seminar (NDDS) Datasikkerhet.
- 18.09.84 Fylkeskonferanse "Region Vest" - Flora. Databehandling og personvern i helse- og sosialvesenet.
- 16.10.84 Norges Juristforbund - Kurs i Jus i helse- og sosialsektoren. Medisinske informasjonssystemer - forholdet til personregisterloven.
- 23.10.84 Institutt for Datasikkerhet. Seminar om datasikkerhet og katastrofeplanlegging.
- 13.11.84 Kurs i EDB for undervisningspersonale ved de regionale høgskolene i Oslo og Akershus - EDB, individ og samfunn.
- 15.12.84 Folkeuniversitetet i Oppland, Gjøvik. Kurs for undervisningspersonale; EDB, individ og samfunn.
- 17.12.84 Rasjonaliseringsdirektoratet, EDB-opplæringen. Opplæringsprogram i administrativ utvikling og effektivisering: "Effektivisering av kontorarbeid og bruk av EDB."

Konsulent Knut-Brede Kaspersens foredrag:

- 25.01.84 Bergen: Skoleseksjonen på Nesttun.
- 25.01.84 Bergen: Lærershøgskolen. EDB, individ og samfunn.
- 26.01.84 Bergen: PP-tjenesten.
- 15.02.84 Tønsberg: Forelesning for advokater.
- 03.03.84 Bergen/Åsane: Fritidssenteret. EDB, individ og samfunn.
- 06.03.84 Bø i Telemark: Distriktshøgskolen. EDB, individ og samfunn.
- 20.03.84 Oslo. IBM: Erfaringer/framlidsutsikter.
- 05.04.84 Drammen: Drammen Handelsgymnas. EDB, individ og samfunn.
- 10.04.84 Øystese: Skoleseksjonen.
- 12.04.84 Oslo: Et forsøksgymnas fra Bergen. EDB, individ og samfunn.
- 07.05.84 Lier: Tranby skole. "Mitt barn en sinke uten datamaskin?"
- 23.05.84 Bergen: Skoleseksjonen i Laksevåg.
- 24.05.84 Sarpsborg: Lærerkurs. EDB, individ og samfunn.
- 13.06.84 Ski: Contra videregående skole. EDB, individ og samfunn.
- 27.09.84 Bergen: EDB og revisjon.
- 25.10.84 Vadsø: PP-tjenesten i Finnmark.
- 06.11.84 Kirkenes: Skoleseksjonen i Finnmark.
- 08.11.84 Hamar: Hamar Lærershøgskole. EDB, individ og samfunn.
- 07.12.84 Trondheim: Skolenes Landsforbund. Bevissthetsnivået ved registrering av personopplysninger.
- 13.12.84 Hamar: KDO. EDB, individ og samfunn.

The Data Inspectorate (DI) is hereby presenting its 5th annual report. It gives an account of the work of the DI in 1984. The DI received 439 new applications for permission to keep personal registers or to perform business regulated by the Act relating to personal registers. The applications are divided as follows:

Permission to keep personal registers	246
Permission to run credit information services	21
Permission to run a data processing enterprise	15
Permission to run addressing and distribution services	2
Permission to make opinion polls and market investigations	6
Permission to transfer personal information abroad	19
Total	<u>439</u>

The corresponding figure last year in total was 305, which means an increase in applications of approx 44 % and with no similar increase of staff.

The number of incoming errands was 2 224, an increase of approx 30 % from last year. The similar figures for outgoing documents were 1295 and approx 8 %.

In all, 2 634 licences were granted by the DI in 1984, most of them concerning personal registers. Three of them were so called "frame" permissions, which means permissions that regulate a great number of identical registers. The three permissions concerning the National social security authorities, the Taxation authorities and the police and cover in all nearly 18 000 personal registers.

As in the previous years, the main task of the DI has been to grant licences. We have, however, made strong effort also to encrease other activities such as information, controlling that rules and regulations are being followed and to make a close surveillance of the technical development.

The solutions for the Taxations authorities should be of special interest. We have given three "frame"permissions for the different branches of the Taxation authorities, thus covering all the registers in this sector on all levels. A central question in this context is what linkages the Taxation authorities shall be allowed to make. The decision of the DI is that they may as a rule link registers to control information and figures that the tax-payer are obliged to report in their tax returns. But the DI shall approve of every kind of linkage, and may say

no in special cases.

The DI has also granted licences to institutions using video-recordings for therapeutic purposes. Video is an electronic medium and combined with a list of the personson recorded on the video-tape, one has a register that needs a licence from the DI. We received several questions regarding this type of registration, and it was obvious that a regulation was needed.

We have also had discussions with the Keeper of public records ("Riksarkivaren") and have come to an agreement with him of what shall happen to registers when they are no longer of any use to the administration. A conflict has been that he wants to keep as much identifiable information as possible, while the DI wants to erase as much sensitive information as possible for reasons of privacy protection.

Regarding the right of the individual to inspect one's own file, our impression is that this right is not much used. A main reason probably is that the right is little known among the public. We have made a pamphlet on this question, and do also in other connections try to encourage people to use this right of access.

Information to the public is important on privacy protection problems, and we have produced a film about the DI and the rights of the individual. This film is 30 minutes long and our intention is to use it primarily in the schools and for the labour market organisations, but also for the general public. The film will further be offered to the Norwegian broadcasting.

The administrative situation in the DI is still alarming. The DI has only 10 people employed with an encreasing amount of work.

The DI is now under the administration of the Ministry of justice that is also administering the police and the prisons. In order to avoid conflicts of interest the DI has proposed to be connected either with the office of the Prime minister or the Ministry of Consumer Affairs and Governmental Administration which deal less with registers including sensitive information. The decision taken by the government was that the DI shall stay under the Ministry of Justice, but that the Ministry of Consumer Affairs shall prepare the complaint-cases that have to be brought before the King in Council when the Ministry of Justice is a party in a case.

The Norwegian act is under revision and a special committee where the DI is represented, is prepering a bill that is supposed to be put before Parliament in spring 1986.

ISBN 82-00-07653-9

GCS, Oslo